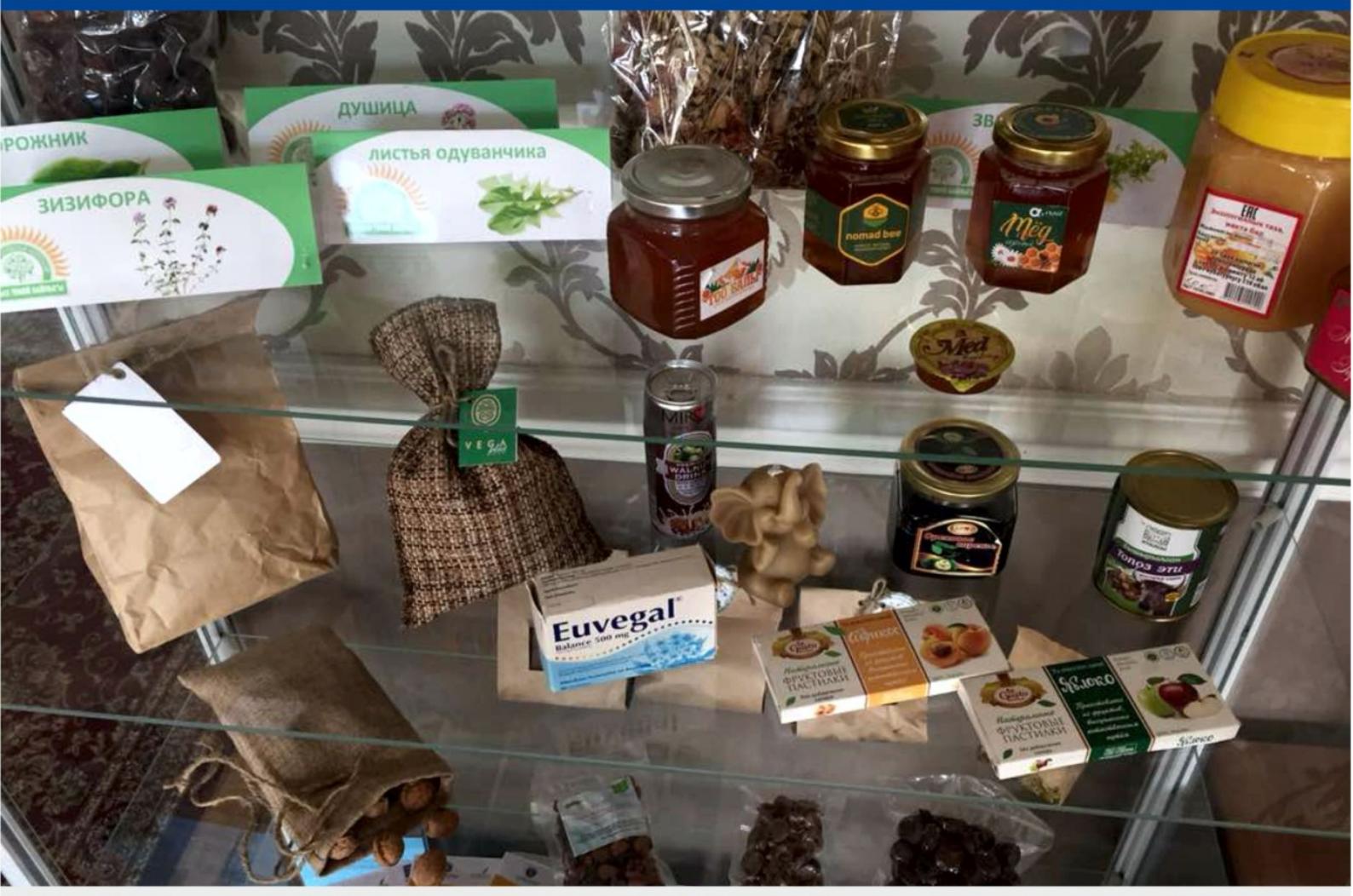

Мавод бо мадади
молиявии **Иттиходи Аврупо**
тахия шудааст

ПЕШБУРДИ МАҲСУЛОТИ МИНТАҚАВӢ ДАР СОҲАИ САЙЁХӢ

Маргит Вендельбергер
МАРКОМ ГмбХ
2018 г.

Ин мавод бо дастгирии **Иттиҳоди Аврупо** чоп шудааст.

Масъулияти мазмуну муҳтавои мавод ба уҳдаи **Hilfswerk International** буда. нуқтаи назари **Иттиҳоди Аврупоро** инъикос намекунад.

Мавод дар доираи лоиҳаи “**CANDY-IV**” бо дастгирии молиявии марҳилаи чоруми барномаи **Иттиҳоди Аврупо “Осиёи Марказӣ Инвест”** чоп ва паҳн гардидааст.

Hilfswerk International – яке аз ташкилотҳои бонуфузи гайритичоратии Австрия буда, ба ҳамкорӣ дар соҳаи рушд ва ёрии башардӯстона машғул аст. Ҳамаи ҷорабинҳои мо бо назардошти принсипи рушди устувор ва ҳуқуқҳои маҷмуъии башар таҳия карда мешаванд. Ташкилот дар Осиёи Марказӣ аз соли 2001 фаъолият меқунад.

Ин лоиҳа як қисми барномаи **Hilfswerk International** оид ба интегратсияи кишварҳои **Осиёи Марказӣ** ба иқтисоди глобалӣ аст.

Пажӯҳишгоҳи мусоидат ба рушди иқтисод (**WIFI**) – қалонтарин муассисаи таҳсили иловагии қасбӣ Дар Австрия ва Аврупо буда, ҷузъи сохтории Палатаи федеролии иқтисоди Ҷумҳурии Австрия (WKO) аст. Ба ҳайати WIFI 9 пажӯҳишгоҳ ва зиёда аз 80 филиали дар кишварҳои ғуногуни Аврупо ҷойтиарбуда дохил мешаванд.

Дар бораи муаллиф:

Маргит Венделбергер Донишгоҳи Бизнеси Венаро бо таҳассуси «маркетинг ва менечмент», баъдан аспирантураи Донишгоҳи Галлени Муқаддаси Швейцарияро хатм кардааст. Сипас омӯзиши соҳаи идорақунии бизнеси электрониро дар Донишгоҳи Дунайи Кремс фаро гирифта, соҳиби сертификати Тренер оид ба Менечмент дар Пажӯҳишгоҳи Таҳсилоти Системавии Вена гардидааст.

Баъди ҷаҳонӣ соли кор дар шуъбаи Маркетинги Байнамилалии ши рқати Unilever (дар Австрия, Италия, Япония ва Венгрия) ӯ ширкати MARCOMро таъсис дод, ки ба ҷонниҳоди машваратҳо дар соҳаи маркетинг, дар навбати якум оид ба таҳия ва татбиқи стратегияҳои маркетингӣ, консепсияҳои бизнес ва Дастирии содирот, инчунин ҷонниҳоди Омӯзишҳо дар соҳаи Маркетинг ва Менечмент дар Аврупои Шарқӣ, Осиё ва Амрикои Ҷанубӣ машғул аст.

Мундарица

1.	Вазъияти чорӣ.....	4
2.	Сайёҳӣ дар Тоҷикистон ва Қирғизистон	5
2.1.	Минтақаҳои сайёҳии Тоҷикистон.....	5
2.1.	Минтақаҳои сайёҳии Қирғизистон	8
2.2.	Омори сайёҳӣ.....	9
3.	Маркетинги сайёҳӣ	10
3.1.	Асосҳои маркетинги сайёҳӣ.....	10
3.2.	Маҳсулот барои маркетинги сайёҳӣ.....	11
3.3.	Нақшай маркетингӣ дар бизнеси сайёҳӣ	13
3.3.1.	Таҳлили вазъияти чорӣ	14
3.3.2.	Гурӯҳҳои ҳадаф манд ва сегментатсия	15
3.4.	Стратегияи маркетинг	17
3.4.1.	Стратегияи маҳсулот.....	18
3.4.1.1.	Стратегияи молу хизматрасонӣ.....	20
3.4.1.2.	Стратегияи номгӯй (ассортимент)	27
3.4.1.3.	ПБТ – пешниҳоди беназири тиҷорӣ	28
3.4.1.4.	Стратегияи бренд.....	28
3.4.1.5.	Стратегияи сифат	29
3.4.1.6.	Стратегияи барабандӣ.....	31
3.4.1.7.	Сервис ва хизматрасонии баъди фурӯш.....	33
3.4.2.	Стратегияи нарҳ	33
3.4.3.	Стратегияи пешниҳод – дистрибутсия	34
3.4.4.	Пешбуруд – стратегияи коммуникатсия	34
3.4.5.	Стратегияи ҳайат.....	35
3.4.6.	Стратегияи равандҳо.....	36
3.4.7.	Тасдиқ.....	37
4.	Маркетинги мустақим.....	40
4.1.	Иртибототи маркетингӣ	40
4.2.	Коммуникатсияҳои мустақими маркетингӣ	41
5.	Абзорҳои маркетинги мустақим	42
5.1.	Фиристодаҳои мустақим.....	42
5.1.1.	Фиристодаҳои почта чӣ тавр ҳонда мешаванд.....	42
5.1.2.	Маслиҳатҳо оид ба фиристодаҳои мустақим.....	43
5.1.3.	Вариантҳои фиристодаҳои мустақим.....	44
5.2.	Бюллетени электронӣ	44
5.3.	Вебсайт + ма озай онлайн.....	45
5.4.	Маркетинг дар шабакаҳои иҷтимоӣ.....	46
5.4.1.	Стратегияҳои медиаи иҷтимоӣ.....	47
5.4.2.	Интегратсияи медиаи иҷтимоӣ.....	48
5.5.	Абзорҳои медиаи иҷтимоӣ.....	49
5.5.1.	Twitter.....	50
5.5.2.	Facebook.....	51
5.5.3.	Linkedin.....	53
5.5.4.	WhatsApp.....	54
5.5.5.	Instagram	55
5.5.6.	YouTube	56
5.5.7.	Блогҳо.....	56
5.5.8.	Платформаҳои баҳодиҳӣ.....	57

1. Вазъияти чорӣ

Талабот ба хушкмева, чормағз ва дигар маҳсулоти озукавории худӣ дар бозорҳои маҳаллии Тоҷикистон ва Қирғизистон маҳдуд аст. Бинобар ин истеҳсолкунаңдагонро зарур меояд, ки бозорҳои нав ҷустуҷӯ кунаңд ва гурӯҳҳои нави имконпазири ҳадафмандро ба маҳсулоти худ ҷалб кунаңд.

Яке аз вариантҳо – содирот ба бозорҳои нав аст. Ширкатҳои алоҳида аз Тоҷикистону Қирғизистон қайҳо маҳсулоти худро ба қишварҳои ҳамсоя, ба мисли Россия ва Қазоқистон бурда, мефурӯшанд, аммо ин бозорҳо нисбати нарҳҳо ҳассос буда ва бо маҳсулоти аз Туркия ва қишварҳои дигар оварда дар рақобати шадид қарор доранд. Ширкатҳои нисбатан ботачриба ба бозори аврупой, ки беш аз 500 миллион истеъмолкунаңда бо даромади миёнаи 20 000 евро дорад, мароқ зоҳир мекунаңд. Истеъмолкунаңдагони аврупой ба гизои хориҷӣ нисбатан ҳаваси бештар доранд ва омода ҳастанд, ки барои маҳсулоти органикӣ ва босифат бештар пул диҳанд.

Яке аз имкониятҳои ҳанӯз истифоданашудаи фурӯши маҳсулоти ҳӯроквории маҳаллӣ – ҷалби сайёҳсоҳибкорон ва дигар сайёҳони хориҷӣ мебошад. Сайёҳони хориҷӣ тадриҷан ба минтақаи мазкур мароқ зоҳир мекунаңд, маҳсусан, таваҷҷӯҳи онро зебоию асолати табиати маҳал ва фарҳанги хоси мардум ҷалб мекунад. Аксарият ба хотири пиёдагардӣ ва қӯҳнавардӣ меоянд, инчунин сайёҳонро Роҳи бузурги абрешим бо фарҳангту таърихи ғанини худ ба ваҷд меоварад.

Маҳсулоти қишоварзӣ, ки дар ин минтақа истеҳсол қарда мешаванд, ба мисли чормағзу дигар меваҳо хуштаъму болаззат буда, аз ҷониби ҳаридорони маҳаллӣ ва хориҷӣ талабгорони зиёд доранд. Ин аст афзалияти қалони рақобатпазирӣ. Асолати табиат ва иқлими мусоид ин афзалиятро бештар мекунаңд.

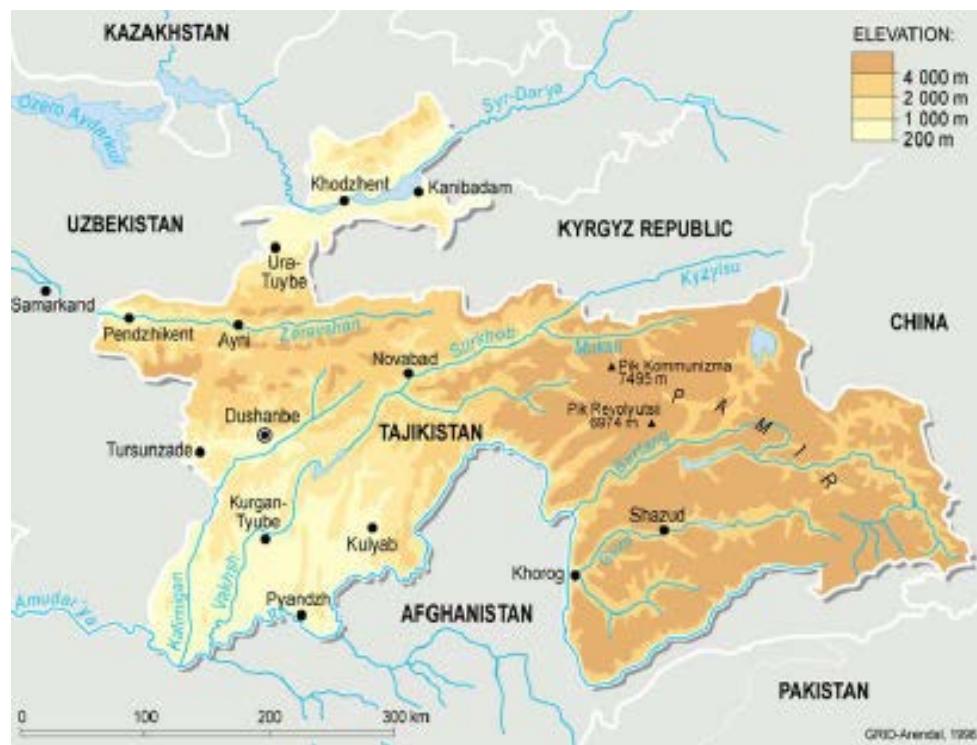
Дар айни замон ғашниҳоди фаъъоли маҳсулоти ғизоии аълосифат ва ҳуҷнамуд мавҷуд нест.

Маҳсулоти минтақаро ба сайёҳони хориҷӣ ба воситаи аbzорҳои маркетинги мустақим, бо истифодаи ҳамаи афзалиятҳои аbzорҳои онлайнӣ чӣ тавр ғашниҳод қардан мумкин аст?

2. Сайёҳӣ дар Тоҷикистон ва Қирғизистон

2.1. Минтақаҳои сайёҳии Тоҷикистон

Қисми бештарини ҳудуди Тоҷикистон кӯҳсор аст. Кӯҳҳо сайёҳони бисёреро аз тамоми ҷаҳон, ки ба пиёдагардӣ ва варзишҳои кӯҳнавардӣ мароқдоранд, ба худ ҷалб меқунанд. Соли 2015 ба Тоҷикистон 414 000 сайёҳ омада буд.

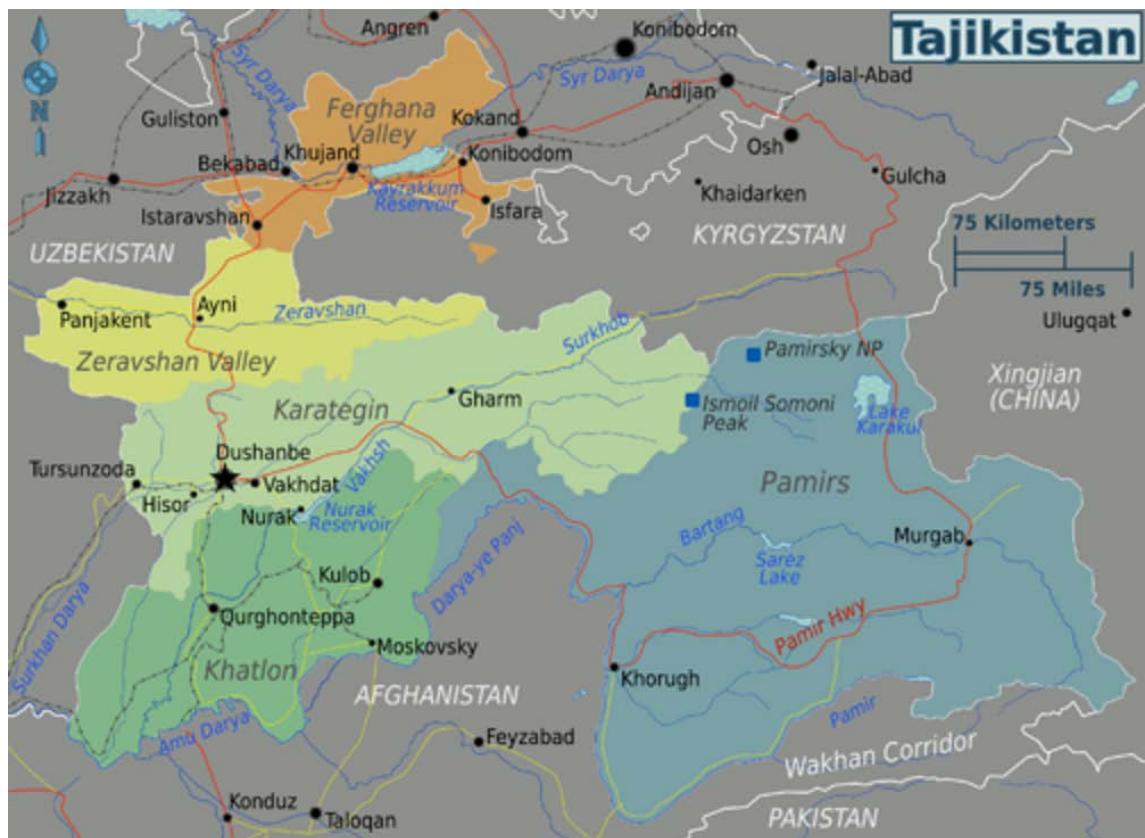

Сайёҳон 4 гурӯҳ мебошанд:

- Аксари меҳмонон аз кишварҳои ҳамсоя, ба мисли Ӯзбекистон, Қирғизистон, Афғонистон ва Ҳитой, асосан барои дидани хешовандон ва дӯстон меоянд.
- Шумори кӯҳнавардон аз кишварҳои ИҶМ, асосан аз Россия ва Украина, ки ба кӯҳҳои Фон ва Помир меоянд, торафт зиёд мешавад.
- Шумори сайёҳон аз кишварҳои ғарбӣ (Аврупо ва Амрико) тадриҷан афзуда истодааст.
- Миқдори каме аз кишварҳои Осиёи ҷанубу шарқӣ (Япония ва Кореяи Ҷанубӣ) меоянд.

Манбаъ: М. Нематов. Раиси кумитаи кор оид ба ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Минтақаҳои Тоҷикистон:

Водии Фарғона

Водии зебоманзару ҷаҳонӣ Ҷондӣ Ҷондӣ, ки ба се кишвар мансуб аст

Қаротегин

Қисми марказии Тоҷикистон, пойтахти кишвар – Душанбе дар он ҷойгир аст

Ҳатлон

Вилояти бисёрмиллатай ҷанубу ғарбии Тоҷикистон

Помир

Яке аз минтақаҳои баландкӯҳи дунё бо қуллаҳои осмонбӯс, хатсайрҳои зиёди пиёдагардию қӯҳнавардӣ ва шайроҳи аҷоиби қаторкӯҳҳои Помир

Зарафшон

Водиҳои зебоманзар дар оғӯши қӯҳҳои сарбафалаки Фон

Манбаъ: <https://wikitravel.org/en/Tajikistan>

Ҷойҳои асосии сайёҳии Тоҷикистон

- Водии Зарафшон ва қӯҳистони Фон (вилояти Суғд)
- Помир (ВМҚБ): Шайроҳи Помир, Долони Вахон, урдугоҳҳои қӯҳнавардӣ

Чойҳои имконпазири сайёҳӣ (дар тамоми Тоҷикистон)

- Кӯлҳо ва обанборҳо (ба монанди Қайроқум ва Норақ)
- Шаҳрҳои таърихии Роҳи бузурги абрешим (ба монанди Истаравшан ва Исфара)
- Боғҳои миллӣ ва мамнуъгоҳҳо (ба монанди мамнуъгоҳи Ромит ва Боғи миллии Тоҷикистон)
- Осоишгоҳу табобатгоҳҳои дорои ҷашмаҳои гарм, ба монанди Ҳоча Оби Гарм
- Душанбе ва маконҳои таърихии наздики он (масалан, Ҳисор)

Манбаъ: М. Нематов. Раиси кумитаи кор оид ба ҷавонон, варзиши ва сайёҳии назди ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Афзалиятҳои сайёҳии воридии кишвар:

- Намудҳои варзиши қӯҳӣ ва қӯҳнавардӣ
- Сайёҳии экологӣ (экотуризм)
- Сайёҳии таърихӣ ва фарҳангӣ
- Табобати осоишгоҳӣ

Манбаъ: М. Нематов. Раиси кумитаи кор оид ба ҷавонон, варзиши ва сайёҳии назди ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

2.1. Минтақаҳоу сайёхии Қирғизистон

Қирғизистон бо чанд қаторкүх ба қисмҳои чанубай ва шимолай тақсим мешавад. Шимоли нисбатан хунук аз вилоятҳои Чу, Иссиққұл, Таласс ва Норин иборат аст. Ба чануби нисбатан гарм вилоятҳои Җалолобод, Ош ва Боткан шомил мебошанд. Қисми чануби Қирғизистон ба водии Фарғона мансуб аст – водии ҳосилхези кишоварзӣ, ки дар ҳудуди кишварҳои Қирғизистон, Ӯзбекистон ва Тоҷикистон воқеъ гардидааст.

Минтақаҳои Қымрғизистон:

Бишкек ва шимолу шарқ

Дар ноҳияҳои атрофи Бишкек қисми асосии аҳолии кишвар зиндагӣ мекунад. Инчунин дар ин ҷо Боги миллии «Ала Арча» ҷойгир аст. Дар қисми ғарбии кишвар зичи аҳолӣ кам аст ва сайёҳон низ камтар вомехӯранд.

Иссиқ-Құл ва Тиён-Шон

Сайёҳони аз ҳама Пуртакриба, ки ба ин кишвари дурдаст раҳти сафар мебаңданд, пеш аз ҳама дидани ин ду мавзеъро орзу мекунанд: құли шүрі баландқұхи Иссиқ-Құл ва құхистони азими Тиён-Шон, ки номаш чун «Абрҳои осмоний» тарҷума мешавад.

Водии Фарғона

Водии Фарғона нисбати дигар қисмҳои кишвар дар ҳамворӣ ҷойгир аст ва бо гуногуни фарҳанғӣ ва этникий ҷалби таваҷҷуҳ мекунад. Ин минтақаи акоиб ва ҳамзамон ноустувор аст.

Манбаъ: <https://wikitravel.org/en/Kyrgyzstan>

2.2. Омори сайёхү

Муқосаи Тоҷикистон, Қирғизистон ва Ӯзбекистон бо Австрия

Кишвар	Масоҳат, км²	Аҳолӣ (с.2016)
Австрия	83 879	8,75 млн
Қирғизистон	199 951	6,08 млн
Тоҷикистон	142 600	8,74 млн
Ӯзбекистон	448 978	31,85 млн

Манбаъи маълумоти масоҳат: Бонки ҷаҳонӣ, СММ

Манбаъи маълумоти аҳолӣ: Wikipedia

Австрия – кишвари хурд бо ноҳияҳои вазеи қӯҳистонии мамнӯъгоҳҳо, ки тамоми сол бо мақсади сайёҳӣ истифода бурда мешаванд. Файр аз ин Австрия, маҳсусан, Вена ва Залтсбург бо мусиқӣ ва санъати худ машҳур мебошанд, ки сайёҳони зиёдеро ба кишвар ҷалб меқунаанд.

Сайёҳӣ барои иқтисоди Австрия хеле муҳим аст.

Шӯмори сайёҳон, ки дар як сол ба кишвар меоянд:

Кишвар	2011	2012	2013	2014	2015
Австрия	23 012 000	24 151 000	24 813 000	25 291 000	26 719 000
Қирғизистон	2 278 000	2 406 000	3 076 000	2 849 000	3 051 000
Тоҷикистон	183 000	244 000	208 000	213 000	414 000
Ӯзбекистон			1 969 000		

Манбаъ: Ташкилоти ҷаҳонии сайёҳӣ, Маълумотномаи солонаи омори сайёҳӣ, Мачмуъи омори сайёҳӣ ва файли маълумотҳо. Навсозии охирин: 22.12.2017

3. Маркетинги сайёхӣ

3.1. Асосҳои маркетинги сайёхӣ

Сайёхӣ

Сайёхӣ аз ҷои доимии зист ва кор ба дигар ҷо рафтани барои машғул шудан ба фаъолиятҳои муайян мебошад, новобаста аз масофа то хона. Шуомо дар ин ҷо меҳмон ба ҳисоб меравед ва машғулияти шуомо ҳангоми сафар сайёхӣ мебошад.

Маркетинг

Маркетинг – раванди идорақунии бизнес аст, ки барои муайян кардан, интизорихо ва қонеъ гардонидани талаботи мизочон ба таври нисбатан шоиста масъул мебошад.

Яке аз ҷанбаҳои тавонои маркетинг мунтазам мутобиқ шудан ва аксуламал нишон додан ба тағйирёбии шароити муҳит аст.

Маркетинги сайёхӣ

Маркетинги сайёхӣ бо баъзе ҳусусиятҳояш аз намудҳои дигари фаъолияти маркетингӣ фарқ дорад. Азбаски сайёҳон мизочони муваққатӣ мебошанд, барои дидани рекламаҳои молу хизматрасонии маҳаллӣ вақти хеле кам доранд.

Сайёҳон меҳоҳанд, ки вақташон хуш гузарад, бинобар ин ширкатҳо бояд стратегияро фикр кунанд, ки ба эҳсосоти онон бештар таъсиргузор бошад.

Ширкатҳое, ки аз сайёҳон вобастаанд, ба мадади ташкилотҳои дигар умедин баста метавонанд: мисоли истифодаи чунин вобастагӣ метавонад тақсими қупонҳои имтиёзном дар тарабхонаи наздиктарин ҳангоми намоиши ансамбли фолклорӣ бошад.

Зерсохтори сайёхӣ

Рӯзи сайёхӣ, маҳсусан, ҳадафи он, ки ҷалби сайёҳони хориҷӣ мебошад, ҳарочоти зиёд талаб меқунад.

Агар зерсохтори кофии босифат набошад (кӯчаҳо, нақлиёти ҷамъияти, молу шароити гигиени, ба мисли оби тоза, ҳӯроки солим, ҳоҷатхонаҳо) ва муассисаҳои тандурустӣ, он гоҳ зарурати шарикӣ давлат бо муассисаҳои ҳусусию давлатии байналмилалӣ барои омода кардани қишвар ба қабули сайёҳон пеш меояд.

Шарикӣ барои сайёхӣ

Шарикӣ барои беҳсозии таассуроти сайёҳон истифода мешавад. Масалан, дар як ноҳияи алоҳида ё ноҳияҳои ҳамсоя маконҳои сайёхӣ бештар бошанд, ҳамаи ин ҳудудро ҳамчун як минтақаи ягонаи марғуби сайёхӣ барои сайргуташту фароғати яқҳафтаина тарғибу ташвиҷ қардан мумкин аст, ки имкон медиҳад ҷорабинҳои тарғиботию маркетингӣ муттаҳид қарда шаванд. Маърақаҳои таблиғотии «Рӯҳсатӣ» дар Шоҳроҳи

абрешим» ё «Саёҳат ба водии Фарғона» - ҳарчанд дар худуди се кишвар ҷойгир шудааст, ба ин мисол шуда метавонанд.

Шарикӣ таассуроти сайёҳонро ғанитар карда метавонад.

3.2. Маҳсулоти маркетинги сайёҳӣ

Маҳсулоти «Сайёҳӣ» аз чунин омилҳо ташаккул меёбад:

- Иқлим
- Таъриҳ
- Фарҳанг
- Бароҳатӣ

Мавҷудияти онҳо дар ноҳияи муайян қонеъгардонии талаботи мизочонро баланд мебардорад.

Сайёҳ ё агенти идораи сайёҳӣ унсурҳои гуногунро интихоб мекунанд, то маҳсулоти худии сайёҳиро ташкил қунанд.

Тавсифҳои маҳсулоти сайёҳӣ:

- Файримоддӣ
- Якбора истифода мешавад
- Истифодабаранд ҳангоми қабули қарор ба маълумоти то харидан гирифтааш (аз пойгоҳҳои тарғиботӣ, радиои сарафандӣ, реклама) такя мекунад, зоро имкони пешакӣ дидани маҳсулотро надорад
- Дар ташаккул ва фурӯши маҳсулот истеҳсолкунандагони гуногун иштирок мекунанд (агенти идораи сайёҳӣ, ташкилкунаандай саёҳат, ширкати ҳавопаймой...)
- Талабот дар Тоҷикистон ва Қирғизистон асосан мавсимӣ – танҳо дар тобистон аст, дар Австрия дар тобистону зимистон
- Истифодабарандагон ҳавасмандиҳои гуногун доранд
- Миёнравоне, ба монанди идораи сайёҳӣ, дар сатҳи баланд дизайн, паҳнкунӣ, пешбуруд ва ташаккули нархи маҳсулотро таҳти назорат доранд
- Аксаран ин фаъъолият аз харчи маблағҳои қалон вобаста аст

Ба ҳисоб гирифтани ин хусусиятҳо барои таҳияи стратегияи муваффақӣ сайёҳӣ хеле муҳим аст.

Коммуникатсияи сайёҳӣ бо се усул татбиқ карда мешавад:

- **Беруниӣ:** шабакаҳои берунии маркетинг барои рекламаи маҳсулоти сайёҳӣ, бо нишон додани афзалиятҳои он ва ваъдадиҳиҳо истифода бурда мешаванд

- Коммуникатсияҳои **дохилӣ** вақте ба амал меоянд, ки пешниҳодкунаңдаи маҳсулоти сайёҳӣ ваъдаҳои пештар додаашро иҷро мекунад;
- **«Радиои сафараний»** – ин намуди муошират дар вазъияти ғайрирасмӣ сурат мегирад, вақте ки сайёҳон ё кормандон таассуроти худро аз сафарҳо бо ҳамдигар ё дигарон нақӯ мекунанд.

Анъанаҳо ва тағиирот дар маркетинг

Дар солҳои охир дар фаъолиятҳои маркетингӣ бисёр чиз тағиир ёфта, анъанаҳои нав пайдо шудаанд:

- Сатҳҳои нави рақобат дар байни ҳама ташкилотҳо
- Глобализациии бизнес (асосан ба шарофати интернет)
- Мизочон иттилоот ва талаботи бештар доранд
- Аксарияти бозорҳои ташаккулӯфта пур ҳастанд ва имконияти рушди минбаъдаро надоранд
- Арзиши брэнд – унсури асосии арзиши ширкат
- Талаботи рӯзафзуни экологӣ
- Технологияҳои нав
- Анъанаҳои нави иҷтимоӣ
- Тағиирот доимо ба сабаби омилҳои муҳими зерин тезонда мешаванд
→:
 - Суръати воридшавӣ ба бозор ва
 - Қабули стратегия аз ҷониби мизочон

Зерматни иқтисодӣ тағиир меёбад ва баробари он маркетинг ҳам дигар мешавад.

Анъанаҳои нави иҷтимоӣ ва соҳторҳои корпоративӣ барои маркетологҳо имкониятҳои қалони бизнеси муваффақро фароҳам меоваранд.

Чанд сол Пештар технологияҳое, ба мисли маркетинги мустақим, нашароти компютерӣ ва видеоконференсҳо, интернет ва шабакаҳои интернетӣ танҳо истилоҳоти хоси маркетологҳо буданд. Аз он замонҳо ширкатҳои вирусӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ ба муоширати ҳаррӯзai маъмулии мо ворид шудаанд.

Алҳол технология имкониятҳои нави ҳайратовареро пешниҳод мекунад, ки одамони насли пештар ҳатто орзужонро карда наметавонистанд.

3.3. Нақшай маркетинги бизнеси сайёхү

Ҳама гунна чорабинии маркетингӣ бояд аз нақша сар шавад, ки маркетинги сайёхү низ аз ин истисно нест.

Нақшай маркетинг – харитаи роҳи амалиёти баъдина, аз ҷумла, буҷет аст.

Дар охири ҳар мавсими сайёхү нақшай маркетинг барои муайян кардани ҳадафҳо ва даровардани тағиирот ба соли оянда истифода бурда мешавад.

Масалан, агар даромад аз як аттраксион аз назардошт камтар шуда бошад, эҳтимол таҳияи иловагии маҳсулот зарур шавад (мисол, онро барои ҷолиб шудан ранги нав додан лозим аст, то дар ҷашми мизочон ҷолиб намояд) ё беҳтар кардани реклама.

Қадамҳои стратегӣ дар нақшай маркетингӣ

- 1. Таҳлили вазъияти ҷорӣ**
- 2. Интихоби бозор ва ҳаридорони ҳадафманд**
- 3. Муайян кардани мақсадҳо**
- 4. Стратегияи маркетинг: микси маркетинг (ҳафт «П»)**

- Стратегияи маҳсулот (**Product strategy**)
- Стратегияи нархгузори (**Price strategy**)
- Стратегияи **пешниҳод** (**place**)
- Стратегияи **пешбуруд** (**Promotion**)
- Стратегияи ҳайат (**People strategy**)
- **Равандҳо (Processes)**
- **Тасдиқ** (**Physical evidence**)

- 5. Нақшай ичрои стратегияи сайёхү**
Бо маҳдудиятҳои буҷет, вақт ва ҳайат

- 6. Назорат**

3.3.1. Таҳлили вазъияти ҷорӣ

Таҳияи нақшай стратегии маркетинг аз омӯзиши муфассали вазъияти ҷорӣ дар бозор ва ҷузъҳои алоҳидай он оғоз меёбад.

Ширкатҳо анъанаҳои иҷтимоӣ, сиёсӣ, фарҳангӣ ва технологияи муайянкунаандай бозор, мақоми худ ва имкониятҳояшонро барои тағйир додан ва таъсиррасонӣ ба бозор меомӯзанд.

Омӯзиши бозор

Усули аз ҳама оддӣ ва самарабахши ворид шудан ба бозорҳои хориҷӣ ба воситаи омӯзиши бозор аст

- Бо ёрии интернет
- Бо ёрии омӯзиши феҳристҳо, китобчаҳо, мачаллаҳо
- Палатаҳои савдо, ташкилотҳои содиротӣ, ассоциацияҳо...
- Мачалла ва сайтҳо барои сайёҳон
- Намоишҳо ярмаркаҳо барои сайёҳон

Таҳлили SWOT

Таҳлили SWOT имкон медиҳад, ки натиҷаҳои нисбатан муҳимтарини таҳлили гузаронида дар шакли сохторӣ ҷамъбаст ва пешниҳод карда шаванд.

S (strengths) = ҷиҳатҳои зӯр

Тавсифҳои дохилии ширкат, ки афзалиятҳои хоси онро нишон медиҳанд

W (weaknesses) = ҷиҳатҳои суст

Тавсифҳои дохилии ширкат, ки сустӣҳои онро нишон медиҳанд

O (opportunities) = имкониятҳо

Омилҳои берунӣ, ки ба ҳамаи ширкатҳои баҳш таъсири мусбат мерасонанд

T (threats) = таҳдиҳо

Омилҳои берунӣ, ки ба ҳамаи ширкатҳои баҳш таъсири манғӣ мерасонанд

Дар ҷадвали зерин натиҷаҳои таҳлили SWOT-и сайёҳӣ дар Ҳиндустон оварда шудаанд.

Таҳлили SWOT: сайёҳӣ дар Ҳиндустон

Чиҳатҳои зӯр	Чиҳатҳои суст
• Ҷуғрофиёи гуногун бо ҷангалҳо, биёбонҳо, кӯҳҳо ва шиногоҳҳо	• Норасоии зерсохторҳои босифат
• Фарҳанги гуногун	• Муаммоҳои амнияти сайёҳони хориҷӣ
• Ёдгориҳои зиёди таъриҳӣ	• Тасаввуроти барғалати хориҷиён дар бораи Ҳиндустон
• Аксарияти аҳолӣ забони англisisiro медонаанд	• Ёдгориҳо, қалъаҳо дар ҳолати хуб нигоҳ дошта намешаванд
• Зерсохтори босамари нақлиёт	• Забонҳо ва лаҳҷаҳои бисёр
Имкониятҳо	Таҳдиҷҳо
• Ҳусусигардонии васеъ	• Терроризм
• Саёҳати табобатӣ	• Муносибатҳои муташаниҷ бо Покистон
• Ташаббусҳои экологӣ	• Кишварҳои дигар рекламаи беҳтар доранд
• Мехмонхона ва фурӯдгоҳҳои дараҷаи байналмилӣ	• Бӯҳрони иқтисодӣ

3.3.2. Гурӯҳҳои ҳадафманӣ ва сегментатсия

Таҳлили мизочон:

Пеш аз интиҳоби гурӯҳҳои ҳадафманӣ гузаронидани таҳлили мизочон даркор аст. Ба ин хотир саволҳои зерин мадад мерасонанд:

- Мақсадҳои асосии гурӯҳ аз саёҳат чистанд?
Миқдор, эҳтиёҷот, даромаднокӣ, рафткор, тафаккур, ҳавасмандӣ...
- Онҳоро ба ҳарид чӣ ҳавасманд меқунад?
Кадом унсурҳои маҳсулот барои онҳо нисбатан муҳимтар мебошанд?
- Эҳтиёҷоташон чист?
- Кадом эҳтиёҷашон то ҳол қонеъ карда нашудааст?
- Кадом анъана/навоварӣ дар баъзе гурӯҳҳои мизочон ба ҷашм мерасад?
 - Анъана/тағијироти бизнеси мизочон
 - Тағијироти рафткори онҳо

Сегментатсияи мизочон

Интиҳоби гурӯҳи ҳадафманди мизочон барои стратегияи маркетинг аз рӯи меъёрҳои зерин сурат гирифта метавонад:

- **Чанбаҳои демографӣ**

Синн, таҳсилот, машғулият, вазъи хонаводагӣ, чинс, гурӯҳи иҷтимоӣ, даромад...

- **Чанбаҳои ҷуғрофӣ**

Кишвар, минтақа, шаҳр/деха, кӯҳистон/назди соҳил...

- **Чанбаҳои равонӣ**

- **Рафтори ҳаридор:** масалан, дараҷаи таваккул, машғулияти фароғатӣ, нигаронӣ аз вазъи саломатӣ, нигаронӣ аз фарбехӣ, шавқ ба техника, дороии баъзе амвол, таваҷҷуҳ ба фориҷӣ ва бароҳатӣ...
- **Рафтори ҳаридор:** ба арзиш мароқ зоҳир мекунад ё на, ба сифат, имич...
- **Чанбаҳои хислати фардӣ:** тарзи ҳаёт, мусосир ё кӯҳнапараст, дӯстдори классика, экстраверт/интроверт...

Сегментатсияи бозори ҳадафманд

Гурӯҳҳои имконгизири мизочонро омӯхта ва танҳо гурӯҳҳоеро, ки маҳсулот/хизмати муайян эҳтиёҷоту хоҳишҳояшонро қонеъ мегардонад, интихоб карда, сегменти ҳадафманди бозорро интихоб метавон қард.

Барои минтақаҳои Тоҷикистон ва Қирғизистон сегментҳои зерин бештар ояндадор хоҳанд буд:

- **Сайёҳии кӯҳӣ ва варзиши кӯҳӣ**

- **Сайёҳии экологӣ**

- **Сайёҳии таърихӣ ва фарҳангӣ**

Гуногуни эҳтиёҷот, рафтор, демография ва ҳолати равонӣ имкон медиҳад, ки **сегментҳои нисбатан ояндадори бозор муайян карда шаванд**.

Дар қадами баъдӣ пешниҳоди бозорӣ мутобиқи эҳтиёҷоти бозори ҳадафманд ироа карда шавад. Ин кор ба воситаи «**ҳафт П-и стратегияи маркетинг**» анҷом дода мешавад.

Анъанаҳои Аврупо – маҳсусан дар бозорҳои олмонизабон

Ин анъанаҳо ба интихоби гурӯҳҳои ҳадафманд дар соҳаи сайёҳӣ ва коркарди маҳсулот/хизматрасонӣ дар Тоҷикистону Қирғизистон таъсир расонда метавонаанд.

- **Инфиродият:** тарзи зиндагии инфиродӣ → истеъмолкунандагон меҳоҳанд, ки аз омма ҷудо шуда истанд, вақти бештари фароғат дошта бошанд
- **Файримоддигароӣ:** мароқи соҳиб шудан ба таҷрибаи нави маънавӣ, фарҳангӣ, динӣ
- **Фамхорӣ ба табиат:** маҳсулоти асили табиӣ (хӯроқ, василаҳои ороиш, либос), тамғазаний экологӣ ва иҷтимоӣ (тиҷорати одилона)
- **Фамхорӣ ба саломатӣ:** солимгардонӣ, истеъмоли ғизои солими органикӣ

3.4. Стратегияи маркетинг

Баъди таҳлили ҳаматарафаи вазъияти бозори Тоҷикистону Қирғизистон ва интихоби гурӯҳи ҳадафманд ва бозори ҳадафманд бояд мақсад дар сол/мавсими ояндаи сайёҳӣ муайян карда шавад.

Қадами баъдӣ – истифодаи «ҳафт П» барои таҳияи дурнамои расидан ба мақсадҳои гузашташуда аст.

Махсус барои хизматрасониҳо (сайёҳӣ) ба маркетинг-микси классикий се «П» илова карда шудааст – Ҳайат, Равандҳо ва Тасдиқ,
Дифференсиатсияи маҳсулот/хизмат

Комбинатсияҳои наву камназири «ҳафт Г» имкон медиҳанд, ки маҳсулот/хизматрасонихо аз ра ибон тафриқа карда шаванд. Ба чанд вариант таваҷҷӯҳ кунед:

- Вазифаҳои нави маҳсулот: навгониҳо (инноватсия), тағири дизайн...
- Комбинатсияҳои нави мароқвари хизматрасонихо...
- Илова кардани тавсифҳои нави арзишманд
- Мачмуъ/бастаҳои маҳсуси камназир
- Беҳтар кардани сифати маҳсулот
- Беҳтар кардани сифати хизматрасонӣ
- Шароити мароқвари пардоҳти маблағ ва кафолат
- Тадбирҳои паст кардани номуайяни
- Беҳтар кардани шароити дастрасии маҳсулот/хизмат (зудтар, боэътиномодтар...)
- Бастабандӣ ва дихайни камназир
- Истифодаи воситаҳои гуногуни коммуникатсия
- Арзишҳои мутобиқи талаби мизочон иловашуда
- Таҳлили муқоисавӣ бо дигар баҳшҳо

3.4.1. Стратегияи маҳсулот

Мол/хизмати идеалий арзишмандии мизочро таҷассум меқунад. Ин арзиш субъективӣ аст – мо бояд ба мизочонамон ҷизе дихем, ки худашон меҳоҳанд, на ҷизеро, ки ба гумони мо онҳо хостторанд.

Маҳсулот/хизмат бояд ба он мақсаде, ки онҳо ҳаридорӣ меқунанд, мувофиқ бошад, он бояд интизорию умединии мизочонро бароварда созад.

Дар доираи стратегияи маҳсулот бояд чунин зерстратегияҳоро, ки мутобиқати молу хизматрасониро бо интизориҳои аудиторияи ҳадафманд таъмин меқунанд, таҳия созем:

- 1. Маҳсулот/хизмат**
- 2. Номгӯй (Ассортимент)**
- 3. ПБТ** (пешниҳоди беназири тиҷорӣ)
- 4. Бренд:** бренди минтақавӣ, бренди инфириодӣ
- 5. Сифат**
- 6. Бастабандӣ**
- 7. Стратегияи кафолат**
- 8. Сервис ва хизматрасонии баъди фурӯш**

Пеш аз он ки ин зерстратегияҳоро муфассал дар поён шарҳ диҳем, донистани талаботи асосии бозорҳои мутараққӣ ба молу хизматрасонихои хушсифат зарур аст. Азбаски истеъмолкунаңдагон ба ин стандартҳо дар хонаи худ одат кардаанд, ин чизро дар вакти рухсативу сафарҳои хизматияшон дар дигар кишварҳо ҳам дидан меҳоҳанд, ҳарчанд эҳтимол ба баъзе созиш гузаштҳо дар кишварҳои рушдашон нисбатан суст тайёр бошанд. Умуман, ҳар чиз вобаста аз мичози мизоч ҳудуди худро дорад.

Талабот ба маҳсулоти хушсифати физойӣ дар бозорҳои пешрафта

Дар бозорҳои пешрафта, ба мисли Аврупо, Япония ва ғайра талабот ба маҳсулоти хушсифат хеле баланд аст, масалан:

- **Сифати хисшавандада/дидашаванди баланди молҳизмат**
- **Сифати баланди зарф:** мавод, дизайн
- **Бренди ҷолиб:** мизочони аврупойӣ ба брендҳои машҳур бовар мекунанд ва маъмулан аз харидории маҳсулоти бе бренд ё таҳти брендҳои барояшон ношинос ва ё шубҳаангез худдорӣ мекунанд.
- **Маълумоти муфассал** дар бораи таркиб ва афзалиятҳои маҳсулот
- **Унсурҳои қавибахши боварӣ:** таҷриба, натиҷаҳои озмоишҳо, имиҷ, дизайн, сертификатҳо, даъвоҳо (маҳсулоти экологӣ, органикӣ) ...
- **Маҳсулоти табииӣ:** ингредиентҳо, намуди зоҳирӣ, эҳсосот
- **Тамғазанини экологӣ ва иҷтимоӣ:** тасдиқномаҳо оид ба ҷиҳатҳои экологӣ ҳангоми Парвариш ва коркард, риояи стандартҳои иҷтимоӣ (манъи истифодаи кори бачаҳо ва ғайра.) ...

Чунин равиш нисбати **хизматрасониҳо** низ истифода бурда мешавад.

Хизматрасонӣ ва молҳое, ки бозорҳои Тоҷикистон ва Қирғизистон барои гурӯҳи ҳадафманд пешниҳод мекунанд, бояд ҳарчи бештар унсурҳои мазкурро фаро гиранд, то барои мизочони байналхалқӣ мароқвар гарданд ва талаботи харидоронро баъди фурӯши молу хизмати худ қонеъ гардонда тавонанд.

Мисоли хуби маҳсулоти ғайрихӯрокворӣ барои сайёҳон ва соҳибкорони сайёҳи байналмилали ТУМОР аст, ки дар Қирғизистон истеҳсол кардаанд (www.tumar.com). Ана, ҷонд намуди ин маҳсулот:

3.4.1.1. Стратегияи молу хизматрасонихо

Унсурхой молу хизматрасонихоро бояд муфассалан муайян кард. ба монаңди:

- Вазифаҳо ва тавсифҳои маҳсулот
- Кадом унсурхой сервис бо молу хизматрасонӣ алоқаманд мебошанд
- Дизайни маҳсулот чӣ гуна аст, чӣ хел намуд дорад
- Ба доираи хизматрасонӣ чӣ дохил аст, кадом хизматҳои иловагӣ дар пешниҳод шомил мебошанд: масалан, баъди саёҳат пешниҳод кардани масҳи сабуки миёну пойҳо дар меҳмонхона
- Молҳо ва хизматрасонӣ бо ҳам чӣ алоқамандӣ доранд, масалан, дар бастаи саёҳати муташаккил ба қӯҳистони Фон натанҳо роҳбалад ва ронанда бо микроавтобус шомил мебошанд, инчунин хӯришҳои асили табиии минтақа, ба монаңди ғӯлингу чормағз, файр аз ин оби дар ин маҳал истеҳсолшуда пешниҳод карда мешаванд.

Чанд идеяи молхизматрасонӣ барои сайёҳони байналмилалӣ пешниҳод мекунем:

1. Хӯроквории солими (органикӣ) дар зарфҳои мувофиқ **барои дӯстдорони саёҳат ва варзиши кӯҳӣ, инчунин **сайёҳоне, ки ба кишвар меоянд:****

- Фӯлингу чормағз дар зарфҳои хурди мувофиқ барои хӯрдани сарироҳӣ
- Асал дар зарфҳои хурди пластикию шишагӣ барои зуд барқарор кардани нерӯ
- Батончай мюсли бо ингредиентҳои органикӣ барои хӯрдан ҳангоми давидан
- Чойи органикӣ аз гиёҳҳои маҳаллӣ, зоро на ҳар кас талабгори чойи кабуд ё сиёҳаст

1.1. Чанд идеяи татбиқшуда дар минтақа:

1.2. Идеи маҳсулот аз Австрия:

- Батончай неруии мюсли қувваи нав медиҳад

- Асал ва мармелад барои хӯрдану нерӯ гирифтан

Чем ва асал дар зарфҳои шишагини 28-грамм

Асал дар бастаҳои воягӣ

- Мюсли дар бастаҳои воягӣ барои варзишгарон:

- Чойи гиёҳӣ дар бастаҳое, ки бӯяшро нигоҳ медоранд:

2. Хүрөквориҳо дар шакли армуғон, ки ба дүстону хешовандан тухфа кардан мумкин аст.

Идеяҳо аз минтақаи шумо:

3. Маводи гайрихұроквортар дар шакли армугон, ки ба дүстону хешовандан туғфа кардан мумкин аст.

Идеяжо аз минтақаи шумо:

Намудхой зебои собун

Пашми табиии рангдолдашуда

Гарданбанди шохии «7 хоҳар»

Гарданбанд бо накшу нигори
аңынавай

Борхалтаҳои намадин бо беҳтарин
дизайн

Молҳои намадини истифодабарии рұзмара

4. Хизматрасониҳо бо истифодаи табиат ва имкониятҳои маҳаллӣ

- Сайёҳч ва варзишҳои кӯҳҷа қайҳо Пешниҳод шудаанд, аммо сифати зерсохторҳо паст аст – дар натиҷа ба ин ҷо сайёҳони камдаромад меоянд.
- Файр аз ин **молҳои сайёҳӣ ва хизматрасониҳои сатҳи баланди сайёҳиро** барои сайёҳони сарватманҷтар пешниҳод кардан мумкин аст, тавре ки дар Бирма, Муғулестон, Боливия, Перу ва дигар кишварҳои сустинкишофёфта меқунаанд. Чунин мизочон барои таҷрибай камназир ва хизматрасонии маҳсуси баландсифат пули нағз медиҳанд.
- **Сайёҳии экологӣ** ба ҳаридорон таассуроти асили хонаводагиро Пешниҳод меқунаанд, масалан, зардолучинӣ дар боғи хочагии дехқонӣ. Чунин намуди гузаронидани руҳсатӣ байни хонаводаҳои дорои бачаҳои хурд бештар маъмул аст.

Мисол аз Австрия: <https://angebote.urlaubambauernhof.at/katalog/>

- **Сайёҳии экологӣ** саёҳат ва таассуроти фаромӯшнозӣ дар кӯҳистон, марбут бо барномаҳои варзишӣ, аз қабили аспаворӣ, кӯҳбарой, намудҳои обии варзиш, ба мисли заврақронӣ ва ғайраро пешниҳод меқунаанд. Аудиторияи ҳадафманди ин гуна саёҳат ҷавонон, варзишдӯстони дорои даромади миёна ва қалон мебошанд. Онҳо омода мебошанд, ки барои таассуроти хуб маблағи қалон сарф намоянд.

Масалан: <https://www.qadventures.com/destinations/asia/uzbekistan/>

Login Register Help
Call us, we're open 24/7
01 2676 444

Travel Styles Destinations Travel Deals

Africa Asia Central America North Africa Middle East Oceania Europe North America South America Polar

Home > Destinations > Asia > Uzbekistan

Uzbekistan Tours

CLASSIC

ASIA
Uzbekistan
BEST OF UZBEKISTAN

From €1329 On Jun 18, 2018 Type Small Group
10 DAYS Service Level Physical Rating Standard

AUBU [VIEW TRIP](#)

CLASSIC

ASIA
Uzbekistan, Tajikistan
HIGHLIGHTS OF TAJIKISTAN

From €769 On Jun 27, 2018 Type Small Group
6 DAYS Service Level Physical Rating Standard

AWDT [VIEW TRIP](#)

CLASSIC

ASIA
Uzbekistan, Tajikistan
BEST OF TAJIKISTAN & UZBEKISTAN

From €1999 On Jun 27, 2018 Type Small Group
15 DAYS Service Level Physical Rating Standard

AWTU [VIEW TRIP](#)

3.4.1.2. Страгегияи номгӯй (ассортимент)

Вариатсия, ё худ тақмили маҳсулоти асосӣ – мутобиқ гардонидашуда бо эҳтиёҷоти мушаххаси мизочон. Масалан: натанҳо сайёҳии пиёдаи стандартӣ пешниҳод мешавад, инчунин пешвози офтоб, машғул шудан бо йога дар чойи хушманзараи кӯҳистон ба нақша гирифта мешавад.

Номгӯйи васеъ имкон медиҳад, ки эҳтиёҷот, хоҳишҳо ва «орзухо»-и мизочони бисёре ба ҳисоб гирифта шаванд. Дар ин сурат мизоч метавонад хостаҳояшро пайдо қунад, ҳамзамон аз молу хизматҳое истифода барад, ки пештар дар бораашон ҳатто фикр намекард.

Мисол: истироҳати «Ҷазби кӯҳсор ва йога»: пиёдагардӣ ва машқи йога дар кӯҳистони Австрия.

<https://www.sivananda.at/en/calendar/yoqa-vacation/yoqa-and-mountains-magic.html?gclid=CjwKCAiA8vPUBRAyEiwA8F1oDNn->

The screenshot shows the homepage of the Sivananda Yoga Retreat House. At the top, there is a navigation bar with links: Home, Yoga vacation, Courses, Teacher training, Calendar (highlighted in red), Special Events, India, and About us. Below the navigation bar, the text "Sivananda Yoga Retreat House" is displayed in large orange font, followed by "Tyrol, Austria". To the right, there are two circular portraits of spiritual leaders: "SWAMI SIVANANDA (1887-1963)" and "SWAMI VISHNUDEVANANDA (1927-1993)". The main visual is a photograph of a group of people practicing yoga on a grassy hillside with mountains in the background. A pink circle on the left side of the photo contains the text "Yoga & Mountain Magic" and "Reith, Tyrol, Austria. A yoga & hiking vacation in the Kitzbühel Alps".

3.4.1.3. ПБТ – пешниҳоди беназири тиҷоратӣ

ПБТ – сабабест барои ҳарид: барои чӣ мизоҷ бояд маҳсулоти шуморо ҳарид кунад, хизмати шуморо фармоиш дигӯд, аммо на маҳсулоту хизматрасонии рақибатонро? Барои таҳияи ПБТ мушаххасоти камназир ва ваъдаҳои камназир барои мизоҷро таҳия бояд кард.

Моҳияти ин амал аз он иборат аст, ки имкониятҳои дифференсиатсия, масалан, аз ин ҳисоб ёфта шаванд:

- Ҳуди маҳсулот
- Хизмати ба мизочон пешниҳодшуда
- Бренди ширкат
- Дастирии эҳтимолӣ
- Сифатҳо (ғайримоддӣ), монаанди имич, боварӣ

3.4.1.4. Стратегияи бренд

Бренд бовариро ба молу хизматрасонӣ қавӣ мегардонад. Бренди хуб буд аз худ арзиш дорад ва онро ба воситаи сабти ном ҳифз бояд кард.

Сабабҳои таҳияи бренд

- Брендҳои гуногун барои мушаххаскунии маҳсулот истифода мешаванд (масалан, Coca Cola, Fanta, Sprite)
- Интихоби яке аз брендҳои муайянро тақвият додан мумкин аст
- Шинохти маҳсулотро баланд мебардорад

- Маъмулан имици сифат бо бренд марбут аст
- Бренд ҳангоми дистрибуцсия мадад мерасонад: точирон фурӯши маҳсулоти дорои брендро афзал мешуморанд

Дизайни визуалии бренд дар **логотипи** он инъикос меёбад. Ранг ва нақши бренд боиси тақвияти имици он мешаванд.

Номи бренди «ЭКОФРУКТ-ИСФАРА» шаҳодат медиҳад, ки ин меваҳо аз ҷиҳати экологӣ тоза буда, дар ноҳияи Исфара, ки сифати маҳсулоти ғизоияш машҳур аст, истеҳсол қарда шудаанд.

Дизайни наққошии «тоза»-и логотип рамзи тозагии маҳсулот аст. Ранги норанҷии зардолу дар бораи лаззату бӯйи гуворои он маълумот медиҳад, ранги сабзи матн экологӣ будани маҳсулотро таъкид мекунад.

Барои дар хотир осон мондани бренд барои он **шиор** сохтан мумкин аст.

3.4.1.5. Стратегияи сифат

Барои таҳияи стратегияи хуби сифат ва қабули қарори дуруст бояд ин ҷанбаҳоро таҳлил намуд:

- Хоҳишҳо,
- Эҳтиёҷот,
- Интизориҳои

мизоҷон. Ин, маҳсусан, дар соҳайои хизматрасонӣ, аз ҷумла, сайёҳӣ хеле муҳим аст.

Аҳамияти он қалон аст, зеро дар қишварҳо ва фарҳангҳои гуногун мағҳуми сифатро ба тарзи гуногун шарҳ медиҳанд. Масалан, сатҳи «тозагӣ» ҳар хел баҳо дода мешавад.

Истеъмолкунаңдагон дар қишварҳои пешрафта ба ҳариди чунин маҳсулот бартарӣ медиҳанд:

- **Маҳсулоти сифати олий** бо нархи нисбатан баланд, ё миёна
- **Маҳсулоти сифати стандартӣ** бо нарҳҳои нисбатан арзони рақобатпазир.

Маҳсулоти олисифат

Маҳсулоти комилан табиӣ: бе иловагиҳо ва сулфур.

Харидорон омода ҳастанд, ки **маҳсулоти олисифати намоён ё моли камназирро** бо пули калон харидорӣ кунанд, ҳамай маҳсулоти бокимонда бадсифату арzon ба ҳисоб меравад.

Харидорон моли пастсифатро қабул надораанд ва ҳатто бо нархҳои пасттарин ҳам онро харидорӣ намекунаанд. Дар Аврупо қонунгузории ИА стандартҳои сифатро муайян мекунаад, бинобар ин мизочон ба дараҷаи муайяни сифат одат кардаанд.

Ба эътибор гиред, ки **фиқри истеъмолкунандагони аврупойӣ дар бораи сифат** метавонад аз стандартҳои дар Тоҷикистон, Қирғизистон ё Россия қабулшуда **тамоман фарқ кунад**. Ин дараҷаи сифат дар дизайн ва мундариҷаи вебсайт бояд инъикос карда шавад.

3.4.1.6. Стратегияи баставандӣ

Маҳсулоти хушсифат ва баставандӣ

Дар бозорҳои Пешрафта маъмулан **маҳсулоти олисифат** дар **зарфҳои хушсифат** фурӯхта мешаванд. Вагарна харидорон онро намехараанд.

Сифати баланди зарф сифати олии маҳсулотро инъикос меқунад:

Маҳсулоти хушсифати ғизӣ ба таври «эҳсосӣ» вобаста аз ҳисси **сифати** маҳсулот ва баставандии он харида мешавад. Ин ба қавишавии боварӣ ба маҳсулот ва бренд мадад мерасонад. Сертификатҳо ба таври иловагӣ ин бовариро қавитар меқунанд.

Тамғаи аврупойӣ European Ecolabel stands for products and services that have a reduced impact on the environment.

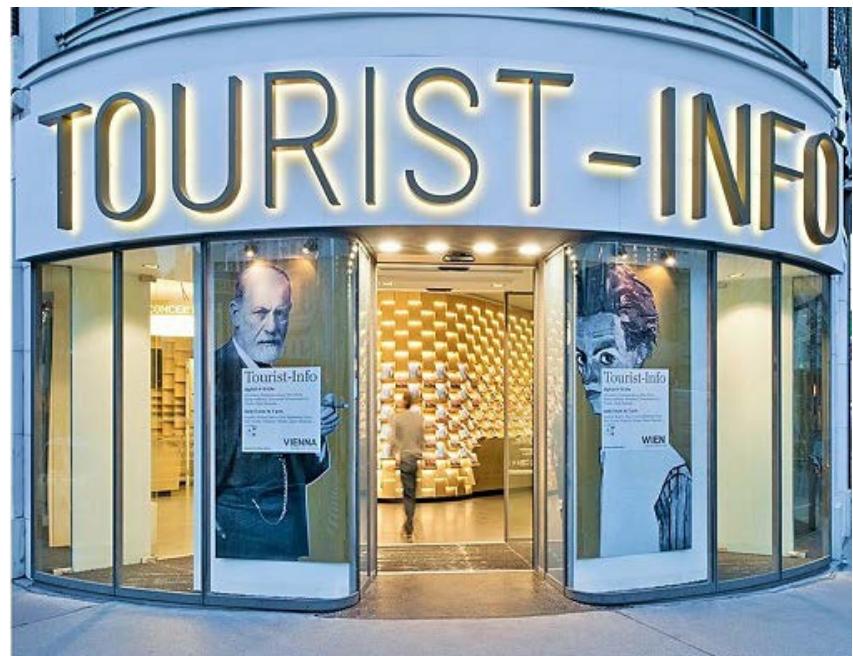
Тамғаи аврупоии Bio барои маҳсулоти органикӣ.

Харидорон омода ҳастанд, ки **маҳсулоти олисифати намоён ё моли камназирро** бо пули қалон харидорӣ кунаанд, ҳамай маҳсулоти боқимонда бадсифату арzon ба ҳисоб меравад.

Метавон кафолатро, агар қонун талаб ҳам накарда бошад, Пешниҳод кард, ки ин бовариро ба бренд ва мол/хизматрасонӣ мустаҳкамтар мекунад.

Сатҳи сифат ва «бастабандӣ» барои хизматрасониҳо

Барои хизматрасониҳо бастабандӣ ба маънои маҷозӣ истифода мешавад. Масалан, мағозаи тозаву озодай мучахҳаз, ё минтақаи интизорӣ, автомобилҳои замонавии тоза...

Дар микси маркетинг ин ҷанба дар нуктаи «Тасдиқ» ба ҳисоб гирифта шудааст.

3.4.1.7. Хизматрасонӣ ва хизматрасонии баъди фурӯш

Хизматрасонии мизочон ва хизматрасонии баъди фурӯш барои сайёҳони байналмилалӣ хеле муҳим аст. Ба ин хотир шуморо мебояд ҳангоми пешниҳоди хизматрасониҳо ба созишиҳои муайян розӣ шавед.

Масалан, агар мизочон дар бораи сафари таҳияшуда ё фармуда бо саволе ё шикояту дархoste бароятон мактуб нависанд, ҳарчи зудтар, ҳатто рӯзи истироҳат бошад ҳам, ҷавоб гардонед. Бисёр мизочон рӯзҳои истироҳатро ба таҳияи нақшаҳо мебахшанд ва намехоҳанд ҷавоби шуморо ҷаҳд рӯз интизор шаванд.

Хизматрасонии хуб бо тақризҳои мусбат ва тавсияҳои хуби онҳо қадрдонӣ мешавад, ки дар оянда сафи мизочонатон боз афзунтар мегардад.

3.4.2. Стратегияи нарҳ

Ҳар қадом мол ё хизматрасонӣ бояд таносуби хуби нарҳ ва сифатро таъмин карда тавонад. Маҳсулот бояд мувофиқи нархе бошад, ки харидор ба харидани он тайёр бошад. Нарҳ бояд рақобатпазир бошад, аммо ҳатман дар бозор аз ҳама арzon буданаш шарт нест. Бизнеси хурд метавонад бо ширкатҳои қалон бо пешниҳоди хизматрасониҳои хоси инфиродӣ, арзиши қалони изофӣ ё таносуби беҳтарин нарҳ ва сифат рақобат қунад.

Яке аз натиҷаҳои асосии консепсияи хуби маркетинг он аст, ки харидорон маъмулан омодаанд, ки барои моле, ки эҳтиёҷоташонро қариб пурра қонеъ мегардонад, каме зиёдтар пул диҳанд.

Ҳангоми баррасии **нарҳи мол**, ба он аз нуқтаи назари харидор нигаристан муҳим аст:

- Нарҳ мавқеи мол/хизматрасониро дар бозор муайян меқунад – ба харидорон ҷойи маҳсулоти шуморо дар муқоиса бо рақибон нишон медиҳад
- Чи қадар ки нарҳи баланд таъйин қунед, харидорон аз пули худ ҳамон қадар фоида/сифат/боэътиимодиро интизор мешаванд
- Ҳама чӣ нисбӣ аст. Агар шумо таъминкунандаи қимматтарин дар бозоратон бошед, мизочон аз шумо беҳтарин хизматро интизор мешаванд.
- Ҳамаи чизе, ки харидор мебинад, бояд ба интизориҳои олии ӯ дар мавриди сифат – зарф, муҳит, маводи реклама, сайт, варақаҳои расмии ширкат, суратҳисоб ва ғайра мутобиқат қунад.
- Мизочҳои мавҷуда нисбати харидорони нав ба нарҳҳо он қадар ҳассос нестанд ва ин водор месозад, ки ба онҳо бештар таваҷҷӯҳ намоем.

Ташаккули нарх дар бозори сайёхӣ аз инҳо вобаста аст:

- Харочот дар раванди истеҳсоли мол/хизмат
- Талабот ба мол/хизмат
- Фаъолияти хатсайр ё хизматҳои сайёхӣ
- Нуктаи таъйинот
- Намуди нақлиёт
- Рақбат
- Мавсимҳо (серталаб/камталаб)

3.4.3. Стратегияи пешниҳод – дистрибутсия

Маҳсулот дар чое, ки харидори ҳадафманд онро осон гирифта метавонад, бояд дастрас бошад. Ин метавонад мағоза ё бозор, ё мувофиқи талаби замони мусир мағоза ё бозори интернетӣ бошад. Бисёр маҳсулот ва хизматҳои сайёхӣ ба тариқи онлайн дар Пойгоҳҳо ва сайтҳои танзимгарони сайёхӣ фармоиш дода мешаванд. Ҳатто, агар маҳсулот аз агентии сайёхӣ гирифта шуда бошад, чун қоида, харидор ба тариқи онлайн пеш аз омадан ба идора, дар бораи он маълумот гирифтааст. Пойгоҳҳои баҳодиҳӣ ва блогҳо низ ба қабули қарори харид мадад мерасонанд.

Оид ба сайёхӣ низ маҳсусиятҳои иловагӣ мавҷуд мебошанд:

- Fайр аз интернет – apart from the internet - booking platforms travel agents, tour operators etc. are **distribution points**
- Сайёҳони байналмилаӣ **зерсохтори хуб** (аз ҷумла, ҳоҷатхонаҳои покиза, тарабхонаҳои олӣ, банкоматҳо...)ро ҳатто дар қишварҳои қафомонда дидан меҳоҳанд
- **Зерсохтори нақлиёт** бояд бехатар, самараноқ, боэътиимод (хатсайрҳои саривақӣ, бе таъхир ё қатъшавӣ), хуб ҳамоҳангушуда (маҳсусан, дар ҳолати сафари муташаккил), бо кондитсионерҳо таҷхизонида бошанд
- **Алоки хуб:** суръати баланди дастрасӣ ба интернет, шабакаи бесим

3.4.4. Пешбурд – стратегияи коммуникатсия

Стратегияи пешбурд ба ду намуди коммуникатсия тақсим мешавад:

- **Рекламаи медиавӣ (классики):** пешбурд дар ВАО (ТВ, радио, рӯзнома ва маҷаллаҳо), ки барои хизмати онҳо рекламадиҳанда барои ҷойгиронии маводи рекламаи худ мувофиқи андоза/дарозӣ/шакл маблағ мепардозад.

- **Рекламай ғайримедиа:** ҳамаи дигар намудҳои пешбурд, аз ҷумла, вебсайти корпоративӣ ва иштирок дар шабакаҳои иҷтимоӣ, феҳристи истинодҳо, фаъолияти сарпарастӣ, дастгирии шаҳсиятҳои машҳур, маъракаҳои таблиғотӣ, мерчандайзинг, фиристодаҳои мустақим/бюллетенҳои электронӣ, фурӯшҳои шаҳсӣ, робита бо ҷомеа ва ВАО, намоишгоҳҳои тиҷоратӣ...

Дар боби оянда мо муфассалан пешбурди маҳсулоти сайёҳиро бо такя ба маркетинги мустақим, маҳсусан дар интернет баррасӣ мекунем.

3.4.5. Стратегияи ҳайат

Ҳайати шаҳсӣ – қисми муҳимтарини ҳар гуна хизматрасонӣ мебошад.

Ҳар касе ки бо мизочон муюшират дорад, дар бораи ширкати шумо таассурот ҳосил мекунонад. Аксари мизочон молу хизматрасониро аз инсоне, ки онҳоро пешниҳод қардааст, ҷудо намеҳисобаңд, аз ин рӯ, ҳар корманд ба мизоч таъсири ҷиддии ё мусбат ё манғӣ расонда метавонад.

Эътибори бренҷ дар дасти ҳайати шумост. Бинобар ин ҳар корманд бояд омӯзонда, ҳавасманҷшуда ва ба кор ҷиддан камарбаста бошад.

Ҳамаи ширкатҳо аз одамони дар онҳо коркунанда – аз фурӯшандай Паси Пештахтаи мағоза то директори қулл, вобаста мебошанд. Муҳим аст, ки ҳайат дуруст интихоб карда шавад, зоро он на кам аз молу хизматрасонӣ қисми асосии Пешбурди тиҷоратии шумо ба ҳисоб меравад.

Дар раванди Пешниҳоди хизматҳои сайёҳӣ одамони зиёде иштирок мекунанд:

- Агентҳои сайёҳӣ, роҳбаладҳо, стюардессаҳо, маъмури меҳмонхона ва мисли инҳо.
- Муюшират бо одамон метавонад фаъол, миёна, ё кам бошад
Масалан, ҳангоми сафар бо ҳавопаймо мусоғир метавонад чунин намудҳои муюшират дошта бошад:
 - Муюширати фаъол ё миёна бо стюардессаҳо ё кормандони фурудгоҳ
 - Миёна, кам ё ҳеч муюшират бо агентҳои сайёҳӣ ё ҳазинадори билетфурӯш
 - Кам ё ҳеч муюшират бо ронандай ҳавопаймо

Дар асри шабакаҳои иҷтимоӣ ҳар корманд имкон дорад, ки бо оммаи васеъ робитаи муқтақобила дошт бошад. Бинобар ин ҳар ширкат бояд сиёсати аниқи робитаҳои онлайнро ташаккул дигад ва ба риоя шудани он аз ҷониби ҳамаи кормандон бовар ҳосил қунад.

Ба ҳамин монанд, мизочони қонеъ – беҳтарин ҳимояттарони бизнес мебошанд, таассуроти мусбатро паҳн меқунаңд. Бинобар ин пайтирий кардани сайтҳо барои донистани нуқтаи назару баҳодиҳихо ба хотири беҳтар кардани хизматрасонӣ муҳим аст.

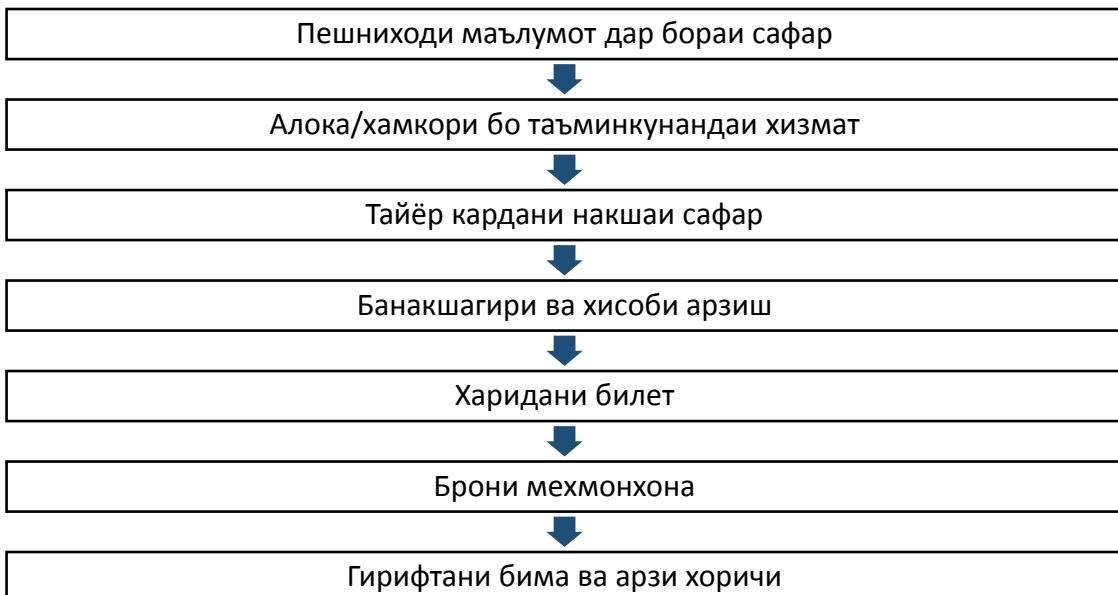
3.4.6. Стратегияи равандҳо

Дар бизнеси сайёҳӣ, бо фарқ аз дигар корҳо хизмат маъмулан дар ҳузури мизоч расонида мешавад. Бинобар ин мизоч то як андоза маҳҷӯз барои ташкилии хизмат ҳам ҳақгузорӣ меқунад.

Аксари мизочон имрӯзҳо нафақат молу хизматро харидорӣ меқунанд, инчунин барои таассуроти нав, ки аз лаҳзаи Пайдо кардани ширкат, мол ё хизматрасонӣ сар шуда, то харид ва баъди он идома меёбад, пул медиҳанд. Ин ба чунин маъност, ки раванди пешниҳоди мол ё хизматрасонӣ, ҳамзамон рафтори ононе, ки инҳоро пешкаш меқунанд, барои **қонеъ гардонидани мизочон** хеле муҳим аст. Сайти интернетии муносиб, муҳлатҳои ками интизорӣ, маълумоти дақиқ ва ҳайати корӣ – ҳамаи ин барои хушнуд гардонидани мизочонатон аҳамияти қалон дорад.

Ба мизочон чӣ тавр кор кардани бизнеси шумо муҳим нест, барои онон кор карданаш коғист. Аммо, баъзан меҳоҳанд, ки иловатан бовар ҳосил қунаңд, ки таъминкунаңдаи онҳо боварибахш аст ва эътибори баланд дорад.

Раванди фармоиши хизмат дар сайёҳӣ

Дар хотир доред, ки гузоштани таассуроти нахустин хеле муҳим аст. Муайян кунед, ки аксари мизочони шумо ширкати шуморо чӣ тавр

меёбаңд – ба тариқи онлайн ё чаҳони воқеј – ва бовар ҳосил кунед, ки тамоми раваңд, аз вохӯрии якумин то хариð ба таври идеалий кор мекунад. Бовар ҳосил кунед, ки тамоми система барои бароҳатии мизоч кор мекунад, на барои ширкат.

Масъалаҳои марбут ба равандҳои сайёҳӣ, ки онҳоро тафтиш қардан лозим аст:

- Оё мизочон барои хизматрасонӣ бисёр интизор мешаванд?
- Оё барои онҳо тамоми маълумотии зарурӣ пешниҳод мешавад?
- Сайти шумо оё босуръат кор мекунад ва оё дар ҳамаи абзору таҷхизот дастрас аст?
- Ҳайат/роҳбалад/ронанда ба мизочон кумак мерасонанд?
- Хизматрасонии мизочон самарабахш ва муташаккилона аст?
- Муоширати ҳайати шумо бо мизочон ба сатҳи нарҳҳои шумо мувофиқ аст?

Мизочони ғарбӣ ба зуд дастрас шудани хизматрасониҳо одат қардаанд. Ин ба муошират бо пешниҳодкунандай хизмат ҳам дахл дорад. Мизочоне, ки бо ширкати шумо ба воситаи телефон ё почтаи электронӣ робита барқарор қарданий мешаванд, сарчашмай даромад ва эътибори шумо мебошанд. Аммо аксар вақт дар хатти алоқа муаллақ мемонанд, ҳудҷавобгу ё ҷавоби номаро интизор мешаванд – ҳол он ки ба ҳар пайдакард дар муҳлати 24 соат бояд ҷавоб дода шавад. Аксарият безор мешаванду ба ширкати дигар мераванд ва ба дӯстони худ ҳам маслиҳат медиҳанд, ки ҳеч тоҷ бо шумо сару кор нагиранд, - ҳамааш ба он хотир, ки шумо раванди корро дуруст ташкил қарда натавонистед.

3.4.7. Тасдиқ

Амалан ҳамаи хизматҳо унсурҳои муайяни моддӣ доранд, ҳарчанд мизоч барои неъмати ғайримоддӣ ҳақзузорӣ мекунад. Масалан, қабулгоҳи озодаю бароҳат ё саҳифаи хонагӣ дар интернет.

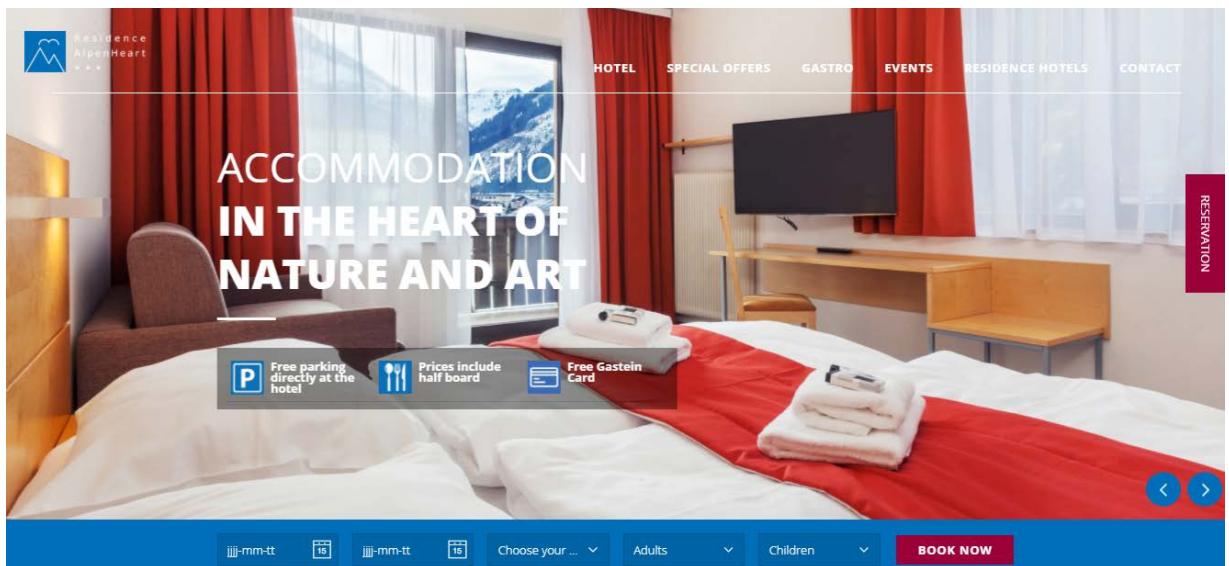
Муҳим аст, ки мизочро бо кӯмаки ҳайати хуб омӯзондашуда, сайти ба таври олий таҳиягардида, идораи бошукуҳ ороёфта ором кунонем...

Тасдики моддӣ дар сайёҳӣ

Мизоч мол ё хизмати ношиносро интихоб карда, таваккал мекунад, зоро намедонад, ки онҳо баъди харид чӣ гуна хоҳанд буд. Ин дудилагии мизочони имконПазирро метавон бӯ «нишон додан»-и он чизе, ки меҳоҳанд, бартараф кардан мумкин аст. Идораи бошукуҳ ороёфта – ё саҳифаи зебои хонагӣ дар интернет ба ин мусоидат карда метавонанд.

Агар биноҳои рақамӣ (саҳифаи хонагӣ, саҳифаҳо дар шабакаҳои иҷтимоӣ...) ё биноҳои воқеии шумо ба таври идеалий набошанд, мизоҷон дар бораи сатҳи хизматрасонии шумо чӣ фикр хоҳанд кард?

Тасдиқи моддӣ, ки ташкилот намоиш медиҳад, бояд ба интизориҳои мизоҷ мувоғиқ бошад – хизматҳои молиявӣ, маъмулан, дар вазъияти расмӣ сурат мегиранд, ширкати ташкилқунандаи идҳои бачагон метавонад вазъияти озоду бофароғате дар идорааш ташкил кунад.

4. Маркетинги мустақим

Маркетинги мустақим ба корхонаҳои хурду миёна имкон медиҳад, ки бо ҳароҷоти камтар бо мизоҷон муоширати самаранок дошта бошаанд.

4.1. Коммуникатсияҳои маркетингӣ

Асоси коммуникатсияҳои маркетингӣ бо ҳар кадом мизоҷи ҳозира ва имконпазир Принципи AIDAS мебошад.

Принципи AIDAS равандро аз гирифтани маълумот дар бораи молу хизматрасонӣ то ҳарид ва қонеъгардонии баъдии эҳтиёҷот тавсиф меқунад.

Дар мавриди маҳсулоти сайёҳӣ:

1. **Attention (Таваҷҷӯҳ)**: муҳим аст, ки мизоҷ/ҳаридор/сайёҳи имконпазир дар бораи пешниҳод, мол ё хизматрасонӣ маълумот дошта бошад: сайёҳи ояндаро зарур аст, ки дар бораи ҷойҳои мароқангез ва пешниҳодҳои сайёҳӣ (масалан, бастаи хатсайрҳо, аз ҷумла, ҳати парвоз, ҳарчи нақлиёти маҳаллӣ ва макони будубош...) маълумот гирад, агар дар интернет онро наёбад ё пешниҳодро набинад, табиист, ки онро фармоиш дода нмаестованад.
2. **Interest (Мароқ)**: баъди қадами 1 (пешниҳодро дид/ёфт), мизоҷ метавонад ба он мароқ зоҳир қунад ва қӯшиши дастрас намудани маълумоти иловагиро намояд, масалан, дар интернет бичӯяд ва ё китобро дар бораи қӯҳҳои Помир мутолиа қунад...
3. **Desire (Орзу)**: мизоҷ манзараҳои зебои табиити маҳаллӣ ва пешниҳоди хуб барои сайёҳонро дида, қатъиян мароқ зоҳир меқунад ва меҳоҳад, ки маҳсулотро ҳаридорӣ намояд. Дар ин марҳила каме «ҳавасмандӣ» (сабуки, армугони хурдакак – масалан, нӯшокии бепул ё ҳарита ҳангоми зуд фармоиш додан) ва хизматрасонии аълосифат (масалан, зуд ва пурра ҷавоб додан ба саволҳо ба воситаи почтаи электронӣ) метавонанд раванди фармоиш доданро тезонанд.
4. **Action (Амал)**: ҳуди фармоиши пешниҳоди сайёҳӣ
5. **Satisfaction (Қонеъгардонӣ)**: қонеъ шудани мизоҷ баъди хизматрасонӣ ба паҳн шудани таҷрибаи мусбат мусоидат меқунад, тавсияҳо ва шарҳҳои мусбат дар шабакаҳои иҷтимоӣ ва дигар пойгоҳҳои интернетӣ ҳам метавонанд ба ҳариди тақорорӣ/фармоиш дар мавсими оянда сабаб гарданд.

Қадамҳои 1-5 ба ҳамон тартиби ягона тақорор мешаванд: реклама ё пешниҳоди мол/хизматро надида, мизоҷ наметавонад дар бораи он маълумот гирад ва онро ҳаридорӣ намояд.

Дар маркетинги мустақим ин хеле муҳим аст. Ба мизочон маводи бисёр мефиристанд: мактубҳо, варакаҳо, брошюраҳо, инчунин паёмақҳо ва бюллетенҳои электронӣ. Агар маводи шумо ба дигарон монанд бошад, ҳамоно (ҳатто нохонда) онро ба партовқуттӣ мепартоянд ё паёмақро нест мекунаанд. Факат, агар маводи реклама ё паёмаки электронии шумо ғайримаъмулӣ бошад, аз дигарон фарқ кунад, Пас имкон аст, ки мизоч ба он мароқ зоҳир намояд ва Қадами 2-ро гузорад.

Барои таҳияи **стратегияи коммуникатсияи муваффақ мақсади коммуникатсияро** муайян кардан зарур аст:

Маъмулан чунин мақсадҳои коммуникатсия истифода карда мешаванд:

- Саҳми бозорро зиёд кардан, масалан, ба воситаи баланд бардоштани сатҳи иттилоот...
- Мизочони нав ёфтани
- Робитаро бо мизочони мавҷуда мустаҳкам кардан
- Дар бораи фановариҳои нав ва молҳизматрасониҳои нав маълумот додан.

Барои расидан ба мақсади интихобкарда чандин абзору воситаҳо мавҷуд мебошанд:

- **Реклама (классики):** телевизион, радио, таҳтаҳои рекламавӣ, матбуот (рӯзномаҳо, маҷаллаҳо);
- **Маъракаҳои маркетингӣ:** пешниҳодҳои маҳсус;
- **Робита бо ҷомеа** (пиар);
- **Фурӯшҳои инфириодӣ:** ярмаркаҳо, фурӯшандахо...
- **Маркетинги мустақим;**
- **Маркетинги марбут ба воқеоти таърихӣ.**

Барои осонтар ҷалб қардани таваҷҷӯҳи мизочон омӯхтани имкониятҳои шабакаҳои нави коммуникатсионӣ зарур аст: аз рекламаи анъанавии чопӣ то анъанаҳои нави таблиғот дар шабакаҳои иҷтимоӣ – доираи интихоб хеле васеъ аст.

Принципи муҳим: **ҳамеша дар он ҷо реклама кунед, ки миҷозони ҳадафмандатон он ҷо бошанд.**

4.2. Коммуникатсияҳои маркетинги мустақим

Маркетинги мустақим аз ҳама беҳтар бо **гурӯҳҳои ҳадафманди маълуми** шумо кор медиҳад.

Мақсади он:

- Муоширати шаҳсӣ бо мизочон
- Истифодаи ҳазинаҳои маълумот барои назорати вокунишҳо
- Интихоби дурусти аудиторияҳои қабулкунаңдаи фиристодаҳо

Мӯйимтар аз йама: **ҳазинаи маълумоти мӯйим ва да и !!!**

5. Абзорҳои маркетинги мустақим

Афзалияти муҳими маркетинги мустақим қамхарҷ будани он аст.

Абзорҳо (василаҳо)-и маркетинги мустақим:

- **Фиристоджаҳои мустақим**
- **Бюллетенҳои электронӣ**
- **Вебсайтҳо бо мағозаҳои интернетӣ ё бе онҳо (тиҷорати электронӣ)**
- **Шабакаҳои иҷтимоӣ**

Дар бораи ин абзорҳо дар қисмҳои оянда сухан хоҳем ронд.

5.1. Фиристодаҳои мустақим

Фиристодайои мустақим – шакли маркетинги мустақим аст, ки ширкатҳо мактуб, табрикнома ва дигар маводи рекламавиро ба мизочони пешина, ҳозира ва имконПазири оянда мефиристонанд.

5.1.1. Фиристодаҳои почтавӣ чӯ таър хонда мешаванд:

Фактҳои калидӣ:

- Хонанда дар ду-се сония ба мактуб ҷашм медавонад (1-10) – ва танҳо ҷонд қалимаро қабул мекунад.

- Ин кофист барои қонеъ кардани мавҷи якуми кунҷковӣ. Дар ин муҳлат гиранда қарор мекунад, ки мактубро бодикӯт ҳондан даркор аст ё на.
- Камтар аз 20 сония зарур аст барои ҳондан ё ба партов партофтани нома.
- Аз 10 фиристода 9-тоаш мустақиман ба партовкӯттӣ мераванд.

Бинобар ин ба назар гирифтани ин тавсияҳо зарур аст:

- Барои фитристодан номаҳо аз брошираҳо беҳтар мебошанд
- Гирандаро барои ҷавоб додан ба нома ҳавасманд кунед, масалан, дар нома купони пешниҳоди маҳсусро замима кунед.
- Мушаххаскунӣ муҳим аст.

5.1.2. *Маслиҳатҳо барои фиристодаҳои мустақим*

Маслиҳатҳои муғид:

- Матн бояд қӯтоҳ бошад: матни аз 6 сатр зиёдро ҳондан вазнин аст.
- «Мо, ман, моро, аз они мо»-ро ба «шумо...» табдил диҳед...
- Калимаҳои «эҳтимол, аздусар...»-ро ба вариантҳои фаъолтар иваз кунед.

- Даъвоҳои калони бефоидаро дар нома истифода набаред, масалан:
 - «Мо – пешсафи бозори индустрияи худ, бо ифтихор маҳсулоти навтарини худро пешниҳод мекунем ва бисёр хурсанд мешавем, агар шумо.... »
 - «Мо ҷойҳои холӣ дорем...»

Аксари номаҳо якхела оғоз мешаванд. Онҳо фоидаи хонандаро ифода намекунанд. Дар ёд доред: шумо ҳамагӣ ду сония вақт барои ҷалби ҳаридор доред, вагарна номаи шумо ба қуттии партов фиристода мешавад.

- Ин ду сарлавҳаро муқоиса кунед:
 - А: «Чор болишти амниятий ба ҷои ду болишт»
 - В: «Ҳимояи шумо ва аҳли оилаи шумо ду маротиба беҳтар шуд»

Сарлавҳай В бартариро нишон медиҳад ва нисбати сарлавҳай А, ки ба истеҳсолот нигаронида шудааст, беҳтар мебошад.

→ афзалият ва фоидаҳои хизмат ва молҳои худро барои аудиторияи ҳадафманд тавсиф кунед:

На «болиштаки беҳатарӣ», балки «ҳимояи шумо ва аҳли ҳонадонатон»

5.1.3. Вариантҳои фиристодаҳои мустақим

- **Феҳристи мол ва маҳсулот:** дар бораи илова қардани купонҳои ҳавасмаңдӣ андеша намоед
- **Сабукиҳо ва пешниҳодҳои маҳсус:** пешниҳодҳои маҳсус, аз ҷумла сабукиҳо барои мизочони навро илова қунед. Ба одамон савдои судбаҳш маъқул аст ва ин беҳтарин усули ҷалби таваҷҷӯҳи мизочони нави ширкати шумо мебошад.
- **Маслиҳатҳои муфид ва пешниҳодҳо,** ки ба фиристодаи мустақим илова мешаванд: нагузоред, ки гиранда номи фиристандаро фаромӯш қунад. Бовар ҳосил қунед, ки маводи фиристодаи шумо ба одамон зарур мебошанд ва ба обрӯю эътибори ширкати шумо муносибанд.
- **Ёдоварӣ:** баъзан ба мизочон фиристонидани ёдоварӣ муфид аст. Масалан, агар шумо намояндаи агентии сайёҳӣ бошед, шояд ба мизоч ёдоварӣ қунед, ки аризаашро ҷаҳд ҳафта пеш аз оғози сафар ирсол намояд.
- **Намунаҳо:** Агар он қадар қимат набошад, барои чӣ намунаи маҳсулотро ба мизоч нафириstem ва намунаи ройгонро ба ҳамаи онҳое, ки ба нома ҷавоб медиҳанд, ваъда накунем? Одамон гирифтани тухфа ва санҷидани маҳсулотро пеш аз истифодабарӣ дӯст медоранд. Бо фиристонидани намуна шумо бо як тир ду нишон мезанед.
- **Эълонҳо:** Агар шумо маҳсулот ё хизмати нав ҷорӣ мекунед, ба мизочони ҳозира ва имконпазири ояндаатон хабар дихед. Ҳамзамон ба онҳо сабукиҳои пешниҳод қунед, то онҳо ҳоҳиши истифода бурдани молу хизмати навро пайдо намоянд.
- **Бюллетен:** Ҳарҷаҳои бюллетенҳои электронӣ – усули беҳтарини дастрасии маълумот ба мизочонатон мебошанд, баъзан бюллетенҳои чопиро ба воситаи почтаи муқаррарӣ бо иловай феҳристҳои молу хизматрасонӣ, купонҳои сабукиҳо (таксиф), маслиҳатҳои муфид ва эълонҳо фиристонидан ҳам натиҷаи хуб медиҳад.

5.2. Бюллетени электронӣ

Бюллетени электронӣ – монанди бюллетени маъмулӣ аст, ки ба воситаи почтаи электронӣ фиристонида мешавад.

Асосҳои кор бо бюллетени электронӣ:

- **Мавзуи** мактуб – қалиде, ки истифодабаранд ҳоҳиши хондани онро пайдо мекунад: бояд ҷаҳд қалимаи шавқовар навишт, ки мизочро ба кушодани нома водор намоянд.
- **Фиристодаҳоро зуд-зуд ирсол қунед,** ки обунациён фаромӯшатон насозанд, аммо на то он ҳадд, ки дилбазан шаванд.

- **Фиристодаҳо бояд боарзиш бошанд:** тавозуни байни пешниҳоди хариди ин ё он мол ва маслиҳатҳои шавқовар/маълумоти барои ҳаёт зарурро риоя намоед.
- **Мизочонро бовар кунонед, ки онҳо одамони хос мебошанд:** онҳое, ки ном ва суроғаашонро ба шумо додаанд, бояд ҳис кунанд, ки одамони муҳтарам мебошанд. Масалан, танҳо ба муштариён туҳфаҳо ва сабукиҳо пешниҳод намоед.

Муштариёнро чӣ тавр ҷалб бояд кард:

- **Шакли обунаро дар ҳар саҳифаи сайти ҳуд** ҷой дихед, то ташрифовараңдагон имкони обуна шуданро дошта бошанд.
 - **Онҳоро барои обуна шудан даъват кунед:** сабаби обуна шуданро боварибахшона, ба мисли соҳиби туҳфа ва маслиҳатҳои муғид шуданашонро баён намоед...
- Ба ҷои «Соҳиби маслиҳати ройгон оид ба кам қардани вазн шавед», нависед: «Ҳуди имрӯз ба камкунии вазнатон сар кунед! Муфассал дар ин ҳисобот шинос шавед!»
- **Бюллетенро дар саҳифаҳои иҷтимоӣ гузоред:** аксари پойгоҳҳои иҷтимоӣ имкониятҳои маҳсуси обуна шудан ба фиристодаҳоро доранд.
 - **Маълумот дар бораи туҳфаҳоро дар ҳар номаатон ҷой дихед:** дар охири ҳар нома замимаҳои ройгони ҳудро ёдрас шавед.

Таъминоти барномаҳои маҳсус барои бюллетенҳо кори фиристонданро осон меқунанд. Масалан:

- www.mailchimp.com
- www.mailify.com
- www.cleverreach.com

Дар бисёр кишварҳо суроға ва доменҳо барои фиристодаҳои оммавӣ, масалан, дар муддати кӯтоҳ 50 паёмак фиристед, баста мешаванд. Таъминоти барномаҳои маҳсус барои бюллетенҳо барои пешгирии басташавӣ ва ба спам афтодани фиристодаҳо мусоидат меқунад.

5.3. Вебсайт + магозаи онлайн

Вебсайт ё мағозаи онлайни шумо маъмулан нахустин таҷрибаи робитаи мизоҷ бо ширкати шумо мебошад. Шумо танҳо як имкон доред, ки нахустин таассуроти мусбатро ба вучуд оваред, бинобар ин кӯшиш ба ҳарҷ дихед, ки иғтилоъ ва дизайни сайт ҳамеша рӯзмарра бошанд.

Вобаста аз мол/хизмат ва имкониятҳои ширкат ин вариантҳоро истифода бурдан мумкин аст:

- Вебсайт
- Вебсайт +мағозаи онлайн
- Фақат мағозаи онлайн

Намуна аз соҳаи сайёҳӣ: **Ваннаҳои термалиӣ ва спаи «БУКФУРДО»** дар Венгрия, 100 км аз Вена, аммо нархҳо нисбат ба Австрия хеле арzon.

Таҳдили ин сайт ва мағозаи онлайн:

- Сайти иттилоотӣ бо дизайни содда ва «тоза»
- Бо 6 забон
- Истинодҳои мустақим ба Facebook ва Instagram
- Мағозаи онлайн барои фармоиши барвақтарӣ сабукӣ пешниҳод мекунад
- Аудиторияи ҳадафманӣ: синфи миёна, сокинони Венгрия ва Австрия

5.4. Маркетинг дар шабакаҳои иҷтимоӣ

Абзорҳои коммуникатсия дар интернет якҷоя бо шабакаҳои иҷтимоии машҳур торафт дар байни ширкатҳои гуногун маъмул мешаванд.

Чунин сайтҳо ва барномаҳои компьютерӣ (замимаҳо) ба истифодабарандагони шахсӣ ва ширкатҳо имконият медиҳанд, ки муошират қунанд ва дар интернет ба воситаи компьютер ё телефони мобилиӣ мубодилаи маълумот намоянд.

Ширкатҳо барои пешниҳод ба бозор ва фурӯши молу хизматҳои худ ҳарҷӣ бештар ба шабакаҳои иҷтимоӣ муроҷиат мекунанд. Пойгоҳҳои

иҷтимоӣ ба монанди блогҳо, Facebook, Twitter ва ғайраҳо ба бизнес ҷунин имкониятҳоро фароҳам меовараанд:

- Оид ба молҳо ва хизматрасониҳо хеле осон маълумот додан;
- Бо мизочон робита карда, бовари онҳоро ба даст овардан;
- Савдоро ҳавасманд кардан.

Пеш аз таҳияи **стратегияи шабакаҳои иҷтимоӣ** дақиқ муайян кардани мақсадҳои худ хеле муҳим аст. **Мақсадҳо** метавонаанд инҳо бошанд:

- Зиёд кардани шумори ташрифовараандагон/трафик дар сайт
- Донистаниҳои истеъмолкунандагонро дар бораи бренди ширкат мустаҳкам кардан
- Муносибат бо брендро тағиیر додан
- Барои муҳокима масъалаҳоро гузоштан
- Муносибатро бо истеъмолкунандагон (аз ҷумла, бо истеъмолкунандагони имконпазир) мустаҳкам кардан
- Мизочони нави тарафдор («дӯстон») пайдо кардан

5.4.1. Стратегияи медиаи иҷтимоӣ

Стратегияҳои камфаъоли медиаи иҷтимоӣ: таҳқиқи бозор.

Шабакаҳои иҷтимоӣ манбаи муфиди маълумот дар бораи бозор ва воситаи донистани афкори истеъмолкунандагон шуда метавонаанд. Блогҳо, ҷомеаҳои мубодилаи контент ва анҷуманҳо (форумҳо) – ҳамаи инҳо пойгоҳҳои мебошанд, ки истифодабарандагони алоҳида дар бораи таассуроту тавсияҳои худ оид ба брендҳо, молҳо ва хизматрасониҳо мубодилаи афкор меқунаанд.

Ширкатҳо афкори харидорон ва вокунишҳои онҳоро бо мақсади маркетинг таҳлил меқунаанд: то ки мушкилоти пайдо кардаи истеъмолкунандагонро пайгирий кунанд ва имкониятҳои нави фурӯшро пайдо намоянд.

Стратегияҳои фаъоли медиаи иҷтимоӣ:

- Робита бо ҷомеа
- Маркетинги мустақим
- Коммуникатсия бо шахсиятҳои маъруфи шабакаҳои иҷтимоӣ
- Идоракуни муносибат бо мизочон

Шабакаҳои иҷтимоиро нафақат барои пиар ва маркетинги мустақим, инчунин ҳамчун шабакаҳои коммуникатсия, ки ба аудиторияи маҳсуси шахсиятҳои маъруф ва персонажҳои шабакаҳои иҷтимоӣ нигаронида шуда, абзорҳои самарабахши ҷалби мизочон ба ҳисоб мераванд, истифода бурдан мумкин аст.

Бо ёрии абзорҳои рақамӣ, ба мисли Google AdSense, рекламадиҳандагон метавонанд эълонҳои алоҳидаро ба гурӯҳҳои мушаххаси демографӣ, масалан, шахсони ба саёҳат ё ба бренҷҳои ҷудогона шавқманд равона кунанд. Google Adsense матн ва шарҳҳои истифодабарандагонро мувофиқи калидкалимаҳои мушаххас тафтиш мекунад.

Шабакаҳои иҷтимоӣ роҳи аз ҳама қӯтоҳ, зуд ва мустақими бо ёрии шаҳсиятҳои маъруфи боэътиҳод дар аудиторияи мушаххас ҷалб кардани мизочон мебошанд.

Масалан, варзишгар ба сарпараст/ширкати худ миллионҳо истеъмолкунанд мөовараӣ, ки барояшон чӣ кор кардану худашро чӣ тавр ҳис намудану чӣ ҳаридани ӯ мароқвар аст. Барои дидани кроссовкаҳои Криштиану Роналду ба мағозаи Nike рафтани зарур нест, – ӯ онҳоро бо як твит дар тамоми гӯшаву қанори ҷаҳон мефурӯшад.

5.4.2. Интегратсияи медиаи иҷтимоӣ

Қадамҳо ба интегратсияи шабакаҳои иҷтимоӣ

- Интиҳоби шабакаҳои иҷтимоӣ барои истифодабарии имконпазир
- Муайянкуни нақшаи молиявӣ (кироји менечерҳо ё мушовирон оид ба идоракуни бренҷ дар шабакаҳои иҷтимоӣ)
- Тахсия ё тағирии соҳтори ташкилӣ барои идоракуни шабакаҳои иҷтимоӣ ҳамчун шабакаи бозории ширкат
- Интиҳоби бозори ҳадафманд
- Интиҳоби молҳо, хизматҳо, бренҷҳо ё паёмаҳои ширкат, ки дар шабакаҳои иҷтимоӣ пешниҳод карда мешаванд
- Параметрҳои самаранокии стратегияи шабакаҳои иҷтимоӣ, баҳодиҳӣ, таҳдили маълумот... интиҳоб ва татбиқ кардан.

Омилҳои комёбии фаъолият дар шабакаҳои иҷтимоӣ

Барои нигоҳдории афзалият дар муносабат бо мизочон ширкатҳо бояд ҳамеша ин чор омилро дар хотир дошта бошанд:

- **Иғтилоъ:** ба хонанҷагон ва муштариён мубодилаи ахбори ҷолиб, шавқвар ва умуман, нав кардан
- **Иштирок:** истифодабарандагон бояд ба маъракаҳои шумо фаъолона ҷалб карда шаванд, масалан, аз онҳо ҳоҳиш кунед, ки андешаашонро нависанд, «лайқ» гузоранд, ба саволҳо ҷавоб диханд, шарҳҳоро мубодила кунанд...
- **Гурӯҳ:** гурӯҳи истифодабарандагонро ташкил кардан муҳим аст
- **Назорат:** самаранокии ҳамаи матнҳоро пайтирий кардан зарур аст

Шабакаҳои иҷтимоӣ ба истифодабарандагон, ширкатҳо ва дигар ташкилотҳо имкон медиҳанд, ки бо ҳамдигар робита барқарор карда, муносибатҳо ва гурӯҳҳои онлайнӣ дошта бошанд. Вақте ширкатҳо ба шабакаҳои иҷтимоӣ пайваст мешаванд, истифодабарандагон бо онҳо мустақиман муошират мекунанд. Чунин муошират барои истифодабаранд, нисбат ба рекламаи анъанавӣ, бештар ҷанбаи шахсӣ мегирад, зоро шабакаҳои иҷтимоӣ «радиои сарафаний» ба ҳисоб мераванд.

Интернет имкони робитаро бо миллиардҳо одам муҳайё мекунад ва ба радиои сарафаний нерӯ ва имкониятҳои нав медиҳад.

5.5. Абзорҳои медиаи иҷтимоӣ

- Сайтҳои шабакаҳои иҷтимоӣ**

Консепсияи шабакаҳои иҷтимоӣ дар асоси гурӯҳҳои виртуалий сохта шудааст, ки ба истифодабарандагон имкони баёни эҳтиёҷот, хоҳишҳо ва арзишҳояшонро дар муҳити онлайнӣ фароҳам меоварад.

Маркетинг дар ВАО-и иҷтимоӣ истифодабарандагон ва аудиторияи ҳадафмандро бо ширкатҳое, ки эҳтиёҷот, хоҳишҳо ва арзишҳояшонро бароварда месозанд, ба ҳам мепайвандад.

Ширкатҳо бо ёрии шабакаҳои иҷтимоӣ бо истеъмолгарони худ метавонанд алоқа кунанд. Чунин робитаи шахсӣ муносибатро бо мизочони доимӣ ва имконпазир қавӣ мегардонад.

- **Facebook** – шабакаи иҷтимоист, ки ба истифодабарандагон имкон медиҳад, саҳифаи шахсии худро боз кунад, аксу видео гузорад, бо дигар истифодабарандагон муошират кунад;
 - **Twitter** – сервиси интернетӣ, ки ба истифодабарандагон имкони нашри «твит»-ҳояшонро медиҳад, ки муштариён онҳоро дар речая вақти воқеӣ дида метавонанд;
 - **LinkedIn** – шабакаи иҷтимоӣ барои истифодаи аҳли бизнес аст, ки ба истифодабарандагон имкон медиҳад, саҳифаҳои қасбӣ боз кунанд, резюме нашр кунанд, бо дигар соҳибқасбон ва ҷӯяндагон муошират намоянд;
 - **Pinterest** – гурӯҳи онлайнӣ аст, ки истифодабарандагон аксҳои ашёи аз шабакаҳо пайдо кардаашонро мегузоранд ва бо дигарон мубодилаи афкор менамоянд;
 - **Snapchat** – замима барои таҷҳизоти мобилий аст, ки дар он истифодабарандагон аксҳои ҳаёти рӯзмарраи худро мегузоранд ва паҳн мекунанд.
- **Видеохостингҳо: YouTube** www.youtube.com – аз ҳама машҳуртар аст;

- **Блогҳо:** сүхбатҳои иттилоотӣ дар мавзӯъҳои мушаххас, масалан, варзиш, қаннодӣ, саёҳат...
- **Анҷуманҳо (форумҳо):** дар ин ҷо оид ба мавзӯъҳои гуногуни мушаххас мубодилаи афкор кардан ва мавзӯъҳою масъалаҳои мухталифро муҳокима намудан мумкин аст.
- **Вики:** маҷмуъаи иттилоот дар мавзӯъҳои мушаххас, масалан, Wikipedia
- **Сайтҳои ташрехӣ:** истеъмолгарон метавонанд ба мол ва хизматрасонӣ баҳо диханд ва дар бораи онҳо бо дигар шахсони манфиатдор мубодилаи афкор намоянд

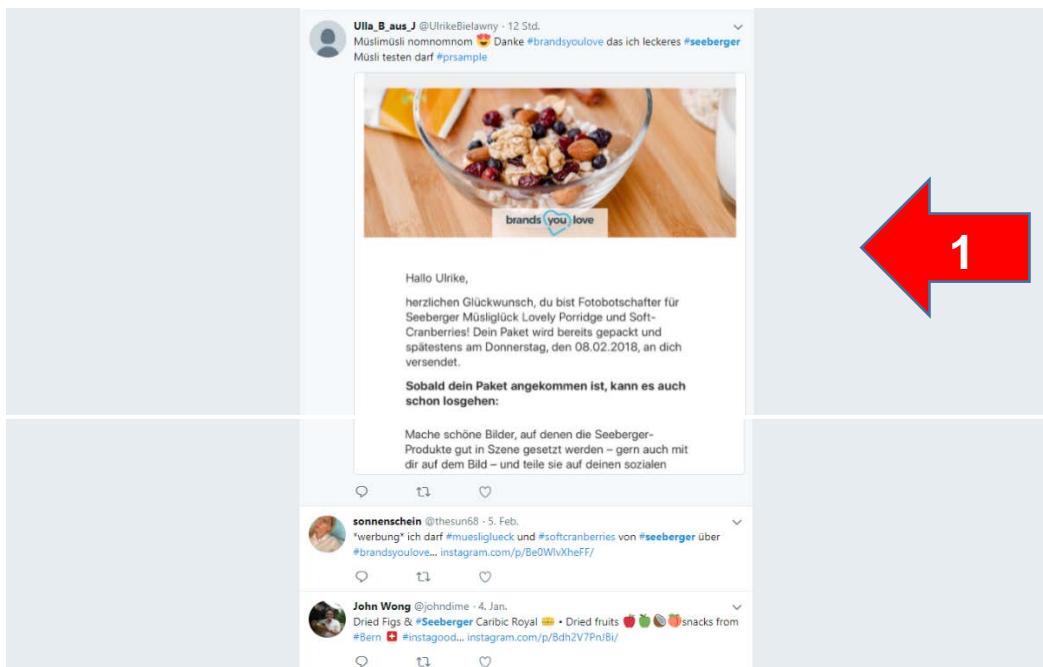
5.5.1. Twitter

Ширкатҳо дар Twitter молҳои худро ба воситай паёмақҳои кӯтоҳ муаррифӣ мекунаанд. Хабарча, ё «твитҳо»-и дорoi то 140 рамз дар хроникаи муштариёнашон пайдо мешаванд. Дар твитҳо матн, хэштегҳо, аксҳо, видео, аниматсияи GIF, смайликҳо ё истинод ба сайтҳои маҳсулот ва дигар профилҳо дар шабакаҳои иҷтимоӣ ҷой дода мешаванд.

Twitter инчунин аз тарафи ширкатҳо барои хизматрасонии мизочон истифода бурда мешавад. Баъзе ширкатҳо дасттирии шабонарӯзӣ пешниҳод мекунаанд, ба муроҷиатҳо зуд ҷавоб медиҳанд ва ба ин васила арзиши бренд ва ҳавасмандии мизочонро баланд мебардоранд.

Зардолуҳои SEEBERGER дар Twitter: <https://twitter.com/hashtag/seeberger>

The screenshot shows the Twitter search interface for the hashtag #seeberger. On the left, there's a sidebar with a 'Suchfilter' button and a 'Neu bei Twitter?' section. The main feed displays several tweets. The second tweet from 'Sunny @WaschlLiebe' is highlighted by a large red arrow. It includes a photo of several Seeberger breakfast products, including müsliglück and soft cranberries. The tweet text reads: 'Juhu. Ich bin Fotobotschafter für Seeberger und Müsliglück. heute kam das Päckchen an :) #lecker #seeberger #müsli Glück'.

Дар ин твит чӣ мегузарад:

1 Ширкати Seeberger маъракаи таблиғотӣ (озмуни мюсли) гузаронид ва ғолибонро дар Twitter эълон кард. Дар аккаунти ширкат номҳои ғолибон (бе насаб, ба хотири риояти маҳфият) бо аксҳои маҳсулот (мюслии Seeberger) ва табрикот гузашта шудаанд. Инчунин аз ғолибон хоҳиш карданд, ки акси тухфаи худ (қуттии маҳсулоти Seeberger)-ро бо хэштеги #seeberger ҳамоно баъди гирифтани гузоранд.

2 Голибон бо аксҳои тухфаҳо ва шарҳҳои ҷолиби озмун ба ин твит посух додаанд.

Ин маъракаи рекламавӣ аудиторияи ҳадафманди бренди Seeberger-ро ба нашри паёмаҳои зиёди мусбат фаъол кард – ин рекламаи беҳтарин ва қариб бепул буд. Амалан, ин аз реклама ҳам беҳтар буд, зоро ҳамчун эътибори мусбат пазируфта шуд, ки афзалтарин шакли реклама мебошад.

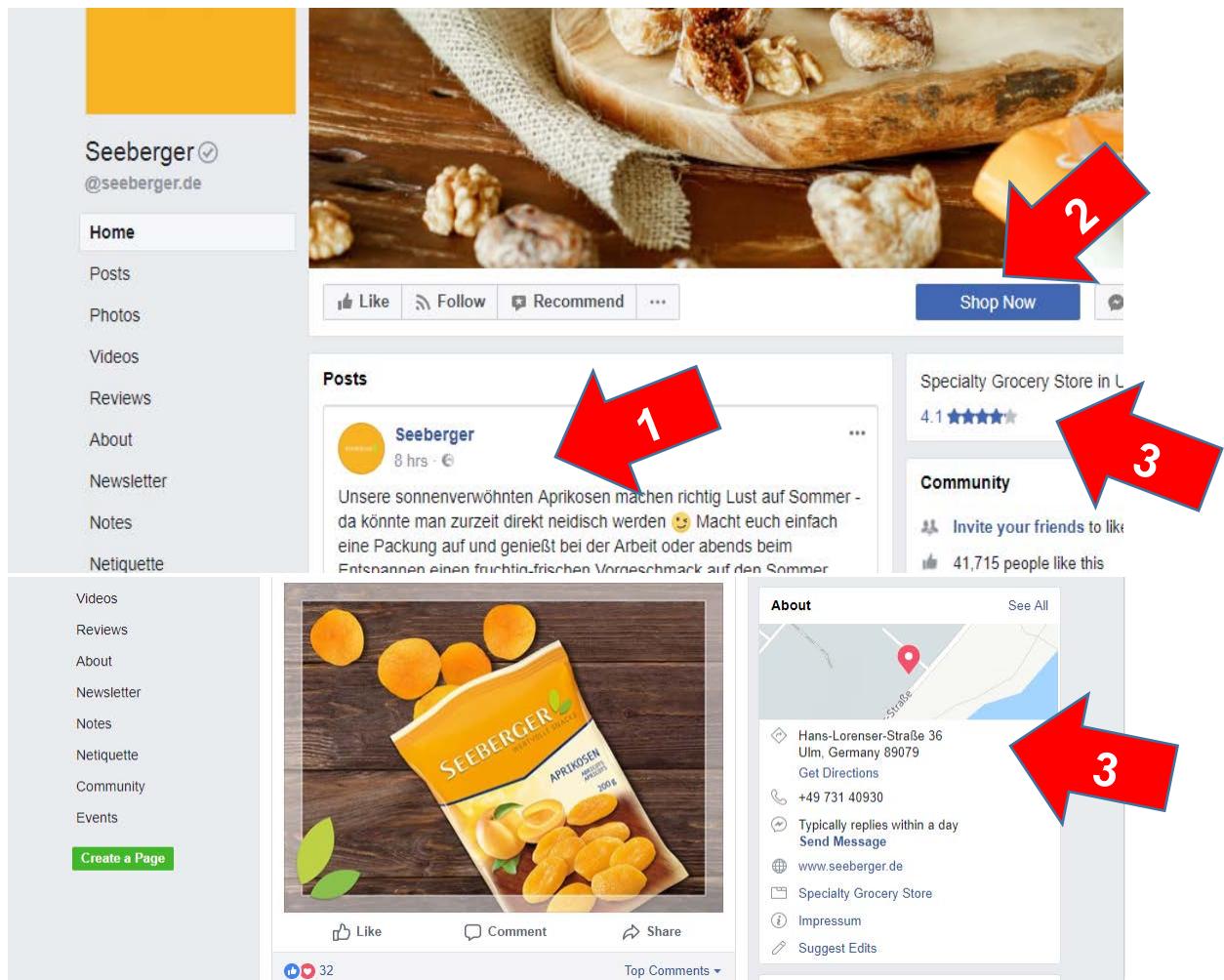

5.5.2. Facebook

Шабакаи иҷтимоии Facebook нисбат ба Twitter имкониятҳои бештареро фароҳам месозад. Саҳифаи ширкат ё бренд дар Facebook бештар ба сайти интерактивии ширкат монаанд аст, аммо воситаи муоширати хеле дӯстонатар ба назар мерасад.

Саҳифаҳо дар Facebook ба ширкат, бренд ё маҳсулот имкон медиҳанд, ки бо ёрии сабтҳои видеой, аксҳо ва тавсифҳои нисбатан тӯлонигтар, инчунин шарҳҳое, ки дигар истеъмолгарон мегузоранд, худро беҳтар муаррифӣ қунанд.

Саҳифаи ширкатаи SEEBERGER дар шабакаи Facebook баҳшида ба хушкмевахо: www.facebook.com/seeberger.de

Дар ин саҳифаи Seeberger:

- 1** ширкат зардолуҳои хушкро ҳамчун беҳтарин хӯриш дар фасли зимистон тарғиб меқунад («бо зардолуҳои мо зимистон бармегардад») ва тутмаро барои хариди ҳамин ҳозир пешниҳод меқунад;
- 2** ғайр аз ин дар саҳифа суроғаи мағозаҳои маҳсус (ва баҳои харидорон), ки дар онҳо маҳсулоти Seeberger-ро ҷашидан ва ҳаридан мумкин аст, нишон дода мешавад.

Дар саҳифаи Facebook истинод ба саҳифаи маҳсулот дар Twitter, инчунин огоҳиҳоро оид ба чорабиниҳо (масалан, маросимҳои чашидан, озмунҳо, шоу...) ҷой додан мумкин аст.

Ба ҳолати то моҳи майи соли 2015, 93%-и ширкатҳо барои пешбуруди брэнди худ аз Facebook истифода мебаранд.

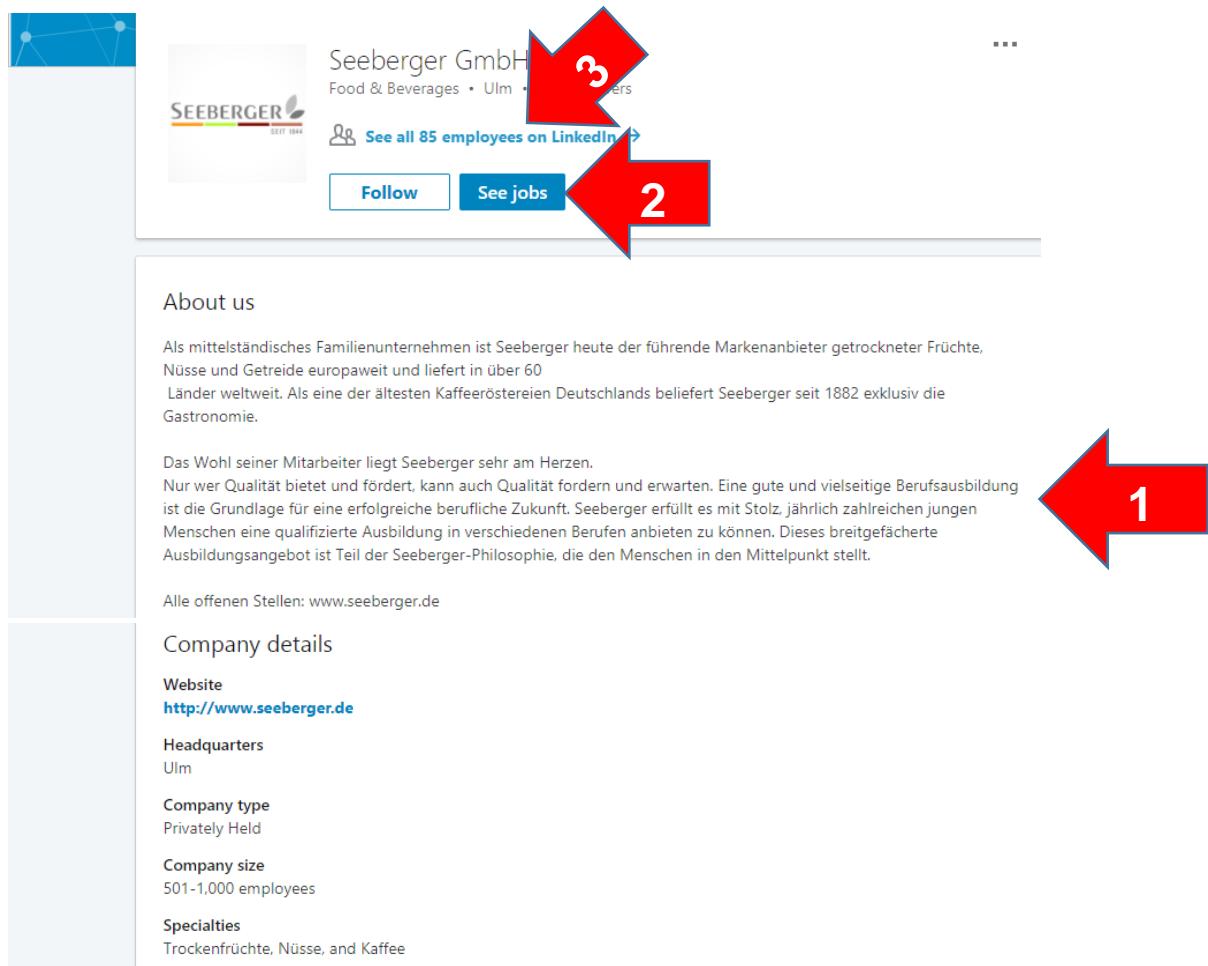
Linkedin

5.5.3. Linkedin

LinkedIn – шабакаи иҷтимоӣ барои соҳибкасбҳо аст ва ба ширкатҳо имконият медиҳад, ки саҳифаҳои худро кушоянӣ, бо дигар ширкатҳо ва мутахассисон робита барқарор кунанд. Дар LinkedIn истифодабарандагон метавонанд ҳаридорони имконпазир ва шарикони бизнесро пайдо намоянӣ.

Ҳамчунин монанд дар Facebook соҳибони ширкатҳо метавонанд саҳифаи ширкатро кушода, молу хизмати худро тарғиб кунанд ва бо мизочон муошират намоянӣ.

LinkedIn-ро ҳамчун пойгоҳи ҷалб ва қабули кормаңдон ба кор истифода бурдан мумкин аст. Саҳифаи ҷойҳои холии кори ширкати SEEGER дар сайти LinkedIn: www.linkedin.com/company/9702692/

- 1 Seeberger ширкат ва талаботашро ба қормандон пешниҳод мекунад (то қадом дараҷа қормандон муҳим мебошанд ва онҳоро чӣ омӯзишҳоеро интизор ҳастанд ва гайра)
- 2 Истифодабарандагон ҳамон лаҳза метавонанд ҷойҳои холии корро бубинанд ва ариза диханд
- 3 85 қорманд саҳифаи LinkedIn-и худро бо профили ширкат оро додаанд ва бо онҳо мустақим робита кардан мумкин аст.

5.5.4. WhatsApp

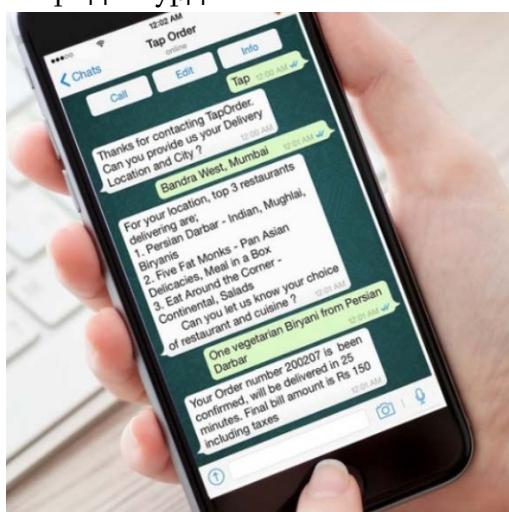
WhatsApp – мессенҷери ройгон, босуръат ва боэътимод, ки дар тамоми рӯи дунё дастрас аст. Бо ёрии он як қатор маълумоти муғид – матн, акс, видео, хуччат ва ҷои будубош, инчунин даъватҳои овозиро фиристодану қабул кардан мумкин аст. Паёмаҳо ва зангҳо дар WhatsApp бо рамзҳои қавӣ ҳифз карда мешаванд.

WhatsApp дар беш аз 180 кишвари дунё мизоч дорад.

Бо ёрии ин мессенҷер шумо метавонед ба таври фаврӣ ба саволҳои мизочон ҷавоб дихед ва аксу видеоро барои бовар ҳосил кардани мизоч замима қунед.

Файр аз ин бо ёрии он ба мизочони алоҳида ва гурӯҳҳои онҳо паёмаҳои тарғиботии шахсиро фиристондан мумкин аст.

WhatsApp-ро метавон барои ирсоли аксҳо, паёмҳои овозӣ, видонаворҳои маҳсулот ва матнҳо ба истифодабарандагон дар тамоми ҷаҳон истифода бурд.

Фармоиши мустақим дар Whatsapp

Рамз барои сабуки

Ширкатҳо онро ҳамчун воситаи арzon ва самараноки пешбуруд ва ирсоли таъчилии паёмакҳо истифода мебараңд.

5.5.5. Instagram

Instagram – пойгоҳи бақувватест, ки бо ёрии он маркетшиносон бо мизочони мавҷуда ва оянда ба воситаи аксҳо ва зерматнҳои қӯтоҳ робита мекунаңд. Instagram ба истифодабарандагон ва ширкатҳо имкон медиҳад, ки ба таври оммавӣ ва мустақим, хусусан ба насли ҷавон муошират кунаңд.

Маркетшиносон бо ёрии Instagram доираи фурӯшро дар шабакаҳои иҷтимоӣ васеъ мекунаңд ва истифодабарандони фаъолро, ки акси маҳсулоти онҳоро бознашр мекунаңд, ҳавасманд мегардонанд.

Қариб 93%-и брендҳои маъруф дар Instagram фаъол мебошанд.

Мисол: Калидкалимаи «ПОМИР»

<https://www.instagram.com/p/Bd-mkHjFebX/?hl=de&tagged=pamir>
<https://www.instagram.com/p/Bd5pESJHUVJ/?hl=de&tagged=pamir>

feniusfarsaid 10/13/2017: Postholing
Shakhdara

•
•
•
•
•
#tajikistan #pamir #gornobadakhsha
#mountains #himalayas #trekking #h
#climbing #glacier #snow #travel #tr
#travelphotography #centralasia
#backpacking #nature #adventure #c
droneconsultant The visual looks ste
harveyallpress You post some aweso
I like your feed! Come check out my :
think you'll be into it @
triciasouth Is that a trekking stick
@azayats????? I'm shocked and appa

Gefällt 34 Mal

VOR 4 STUNDEN

adventuresofilinicki Still got some s
left on the Pamir & Karakoram Silk F
Trip in June with @inertianetwork, si
the link in my bio to find out more!

Anyone know the name of this sacre
spring in the photo? It's one of my f
stops along the Pamir Highway and
even difficult to get to

#tajikistan #beautifultajikistan #cent
#pamir #pamirhighway #lpfanphotc

Gefällt 1.749 Mal

VOR 2 TAGEN

5.5.6. YouTube

YouTube – видеохостинги машхур аст, ки ширкатхо аз он ба таври васеъ истифода мебаранд. Забони реклама ва идеяҳо, ки барои пешбурди маҳсулот истифода мешаванд, услуг ва табъи аудиторияро инъикос меқунанд. Реклама дар YouTube маъмулан бо мундариҷаи видеои фармудашуда марбут аст. Баъзе эълонҳо дар видеоҳои марбут бо мазмун намоиш дода мешаванд.

YouTube ба ноширон имкон медиҳад, ки бо ёрии Барномаи шарикӣ ҳуд пул ба даст оваранд. Ширкатхо метавонанд «шабака»-и маҳсуси пулакӣ барои тарғиби маҳсулот ва хизматрасонии ҳудро дошта бошанд.

Идеяи истифодаи YouTube дар бизнес:

- **Сайёҳӣ:** видео дар бораи сафарҳои гурӯҳӣ, чорабиниҳое ба мисли рақсҳои ҳалқӣ, намоиши ёдгориҳо, гузоришҳо дар бораи саёҳатҳо...
Масалан: <https://www.youtube.com/watch?v=jARPwsSXsEw>

- **Ҳурокворӣ:** парвариш ва корқарди маҳсулоти ғизӣ, назорати сифат (чи тавр гузаронида мешавад...), маълумоти умумӣ (навъҳои зардолуи маҳалӣ, аҳамият барои саломатӣ), мисол: <https://www.youtube.com/watch?v=3tJf8JOKews>

5.5.7. Блогҳо

Блог мисли рӯзнома ва ё маҷалла дар интернет аст. дар блоги маъмулӣ матнҳо, аксҳо ва истинодҳо ба блогҳои дигар, сайтҳо ва медиаи дигар (масалан, YouTube...), ки ба мавзууи блог марбут мебошанд, чой дода мешаванд.

Блогҳо натанҳо дар бораи саргузаштҳои воқеӣ ва таассуроти ҳақиқӣ аз боздиди кишвар ва мавзеъҳои сайёҳӣ ҳикоя меқунанд, инчунин эҳсосоти сайёҳро аз ин сафарҳо бозгӯ менамоянд. Дар ин ҷо аксҳои зебо ва тавсифҳои олиро замима кардан мумкин аст, ки объектро нисбатан зинда ва марғуб барои фармоиш мегардонанд.

Блогҳо:

- Ба ширкатҳо имкон медиҳанд, ки маҳсулот ва хизматрасониро бештар ва муфассалтар тавсиф кунанд;
 - Вокунишҳои мизочонро дохил кунанд; ва
 - Ба дигар шабакаҳои иҷтимоӣ ва блогҳо истинод кунанд.
- Таҳқиқот нишон медиҳанд, ки истеъмолкунаңдагон блогҳо ва шабакаҳои иҷтимоиро нисбатан бетараф мешуморанд ва назар ба рекламаи ҷопӣ ба онҳо бештар бовар меқунанд.

Блогҳо бояд мунтазам нав карда шаванд.

Блоги пешсаф оид ба сайёҳӣ дар Олмон:
<https://www.justravelous.com/en/>

Баъзе кишварҳои осиёӣ дар он муаррифӣ шудаанд, аммо ҳанӯз Тоҷикистону Қирғизистон нестанд.

Шӯро метавонед ба навигарии блог обуна шавед ва номаҳои хеле пурэҳсоси муфиҷро дастрас намоед.

5.5.8. Пойгоҳҳои баҳодиҳӣ

Мизочон пеш аз харид ё фармоиши маҳсулоти сайёхӣ аксар вақт аз пойгоҳҳои баҳодиҳӣ истифода мебаранд. Баҳоҳои хуби ин пойгоҳҳо боиси пешрафти бизнэс мегарданд, зоро вокунишҳои ғайрирасмии сайёҳони дигар назар ба рекламаи расмӣ қурби бештар доранд.

- **Пойгоҳҳои баҳодиҳӣ ва ҳисоботи озмоишоти ҳамаи баҳшҳо ва маҳсулот**

Масалан, www.yelp.com

Find the Best Businesses in Town

Best Restaurants in Vienna, Wien, Austria

Showing 1-10 of 7055

€ €€ €€€ €€€€ Open Now Good for Groups Good for Dessert Full Bar All Filters

Rank	Business Name	Address	Reviews
1.	Fink	Mariahilf Esterhazygasse 12 1060 Vienna Austria 01 9138992	110 reviews
2.	Gmo Keller	Landstraße Am Heumarkt 25 1030 Vienna Austria 01 7125310	134 reviews

Mo' Map

Redo search when map moved

1. Fink (10)
2. Gmo Keller (8)
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. ...
10. ...

Data Terms of Use Report a map error Ads by Google eclairatelier.at

- **Пойгоҳҳои баҳодиҳии маҳсулот барои сайёҳон**

www.tripadvisor.com: баҳодиҳии меҳмонхонаҳо, тарабхонаҳо, саёҳатҳо...

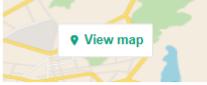
tripadvisor Bishkek

About Bishkek Hotels Vacation Rentals Flights Restaurants Things to do ...

Asia > Kyrgyzstan > Bishkek > Bishkek Restaurants

Best Restaurants in Bishkek, Kyrgyzstan

Restaurants in Bishkek

Your Selections Clear all

- Restaurants
- Dessert
- Coffee & Tea
- More ▾

Cuisines & Dishes Clear all

- European
- More ▾

Browse Bishkek by Food See all

Fine Dining See all

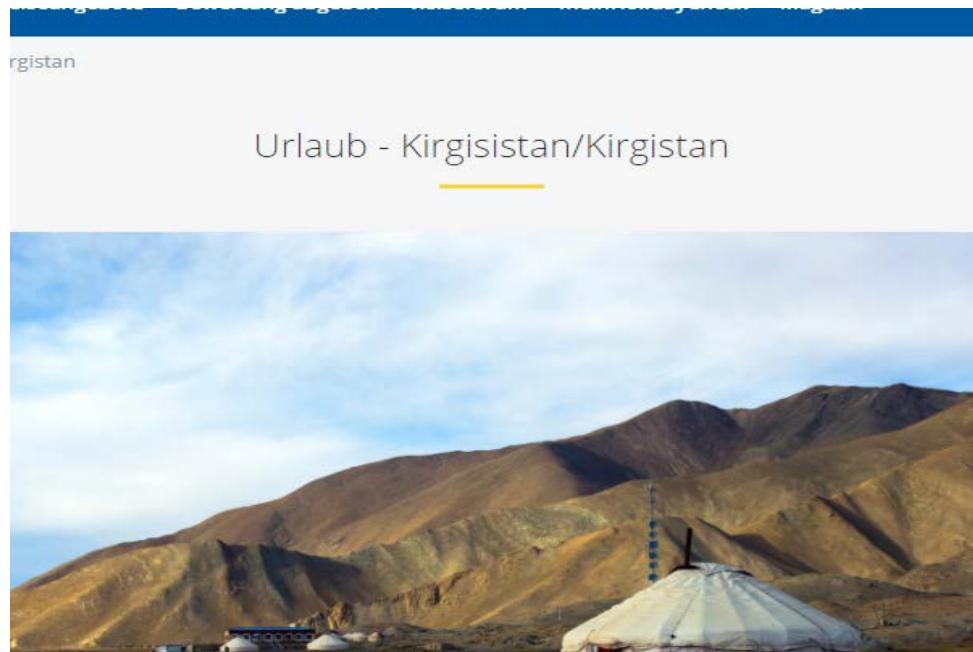
Restaurant Frunze
55 Reviews
\$\$\$\$, European

12 Bar
23 Reviews
\$\$\$\$, European

Bellagio Restaurant
51 Reviews
\$\$\$\$, European, Italian, ...

Okean
9 Reviews
\$\$\$\$, Japanese, Seafood...

www.holidaycheck.com: баходихий мөхмөнхонахо ва маҳсулоти сайёхӣ

<https://www.holidaycheck.de/di/kirgisistan-kirgistan/2c63965cbcd1-3076-af47-f562b47ad34f>